

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Број 01-195/24

7. 12. 20 18 год.
НОВИ САД

Број: 01-74/41

Нови Сад, 3. децембар 2018. године

ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА

о раду Савета Универзитета у Новом Саду на 41. седници одржаној 3. децембра 2018. године.
године у сали за седнице Централне зграде Универзитета у Новом Саду,
Др Зорана Ђинђића 1, I спрат

Непотребно изостављено.

14. Давање сагласности на Статут Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду који је донет на седници Савета Факултета одржаној дана 2. јула 2018. године, са исправкама од 17. октобра 2018. године

Након уводне речи и образложења проф. др Лазара Савина, председника Савета, а на основу одлука Савета Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду од 2. јула 2018. године и 17. октобра 2018. године, позитивног мишљења Одбора за статутарна питања Универзитета у Новом Саду од 19. октобра 2018. године и предлога Сената Универзитета у Новом Саду од 25. октобра 2018. године, једногласно је донета

ОДЛУКА

Даје се сагласност на Статут Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду који је донет на седници Савета Факултета одржаној дана 2. јула 2018. године, са исправкама неусклађености са законским прописима и општим актима Универзитета у Новом Саду од 17. октобра 2018. године.

Текст Статут Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду саставни је део Записника.

Проф. др Лазар Савин
Председник Савета Универзитета

WWW.UNS.AC.RS

Др Зорана Ђинђића 1, 21000 Нови Сад, Србија • Телефон: 021 4852020 • Е-пошта: uns@uns.ac.rs • GPS 45.247485 19.853974
Dr. Zorana Djindića 1, 21000 Novi Sad, Serbia • Phone: +381 21 4852020 • E-mail: uns@uns.ac.rs • GPS 45.247485 19.853974

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ
САДУ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
НОВИ САД**

**СТАТУТ
ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА**

Нови Сад, 2018. године

САДРЖАЈ:

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ.....	5
II ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА	8
III ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА.....	9
III 1. ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ	14
III 2. ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НА ДАЉИНУ	16
III 3. ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА.....	16
III 4. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ.....	17
III 5. ИНОВАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ	17
III 6. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ.....	18
III 7. САМОВРЕДНОВАЊЕ	18
IV ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	19
V ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА.....	23
V 1. ОРГАН УПРАВЉАЊА.....	24
V 2. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА.....	26
V 3. ДЕКАНСКИ КОЛЕГИЈУМ.....	31
V 4. СТРУЧНИ ОРГАНИ.....	32
V 4.1. НАСТАВНО–НАУЧНО ВЕЋЕ.....	32
V 4.2. ИЗБОРНО ВЕЋЕ.....	34
V 4.3. СТРУЧНИ ОРГАНИ ДЕПАРТМАНА, ОДСЕКА И КАТЕДРИ	35
V 4.4. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ.....	41
VI ОРГАНИЗОВАЊЕ И ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈА	42
VI 1. ОРГАНИЗОВАЊЕ СТУДИЈА	43
VI 2. ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈА.....	45
VI 3. ПРИЈЕМ НА СТУДИЈЕ	47
VI 4. ИСПИТИ	53
VI 5. ОЦЕЊИВАЊЕ	56
VI 6. ОПШТА ПРАВИЛА СТУДИЈА.....	57
VII ПРАВИЛА СТУДИЈА ПРВОГ И ДРУГОГ СТЕПЕНА.....	61
VII 1. СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ.....	64

VIII ПРАВИЛА СТУДИЈА ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА.....	67
VIII 1. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА.....	69
IX НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ ФАКУЛТЕТА.....	69
IX 1. ЗВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА.....	70
IX 2. ПОСТУПАК ИЗБОРА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА	76
IX 3. ПРАВА И ДУЖНОСТИ НАСТАВНИКА.....	77
IX 4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ САРАДНИКА У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	78
IX 5. ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА И НАУЧНА ЗВАЊА.....	78
IX 6. ПОСТУПАК ИЗБОРА У ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА ИЛИ У НАУЧНА ЗВАЊА	79
X ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИЗ РАДНОГ ОДНОСА НАСТАВНОГ И НЕНАСТАВНОГ ОСОБЉА	80
XI ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ.....	82
XI 1. ЗАШТИТА ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ	83
XII НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊА ФАКУЛТЕТА	84
XII 1. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	84
XII 2. СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ.....	85
XII 3. СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ.....	86
XII 4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	86
XII 5. ШКОЛАРИНА.....	87
XIII ИНФОРМИСАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ	87
XIV СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА	88
XV ИНФОРМАТИЧКА ПОДРШКА ФАКУЛТЕТА.....	90
XVI ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	91
XVII ПОСЛОВНА ТАЈНА.....	91
XVIII ОПШТИ АКТИ	91
XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	92
XIX.1 ДОНОШЕЊЕ ОПШТИХ АКТА	92
XIX.2 КОНСТИТУИСАЊЕ И ИЗБОР ОРГАНА.....	92
XIX.3 СТЕЧЕНИ СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ, ОДНОСНО НАУЧНИ НАЗИВИ..	92
XIX.4 ПРИМЕНА ЕСПБ БОДОВА.....	93
XIX.5 НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ	93
XIX.6 СТУДЕНТИ.....	94

XIX.7 СТИЦАЊЕ ДОКТОРАТА	94
XIX.8 ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ДОСАДАШЊЕГ СТАТУТА	95
XIX.9 СТУПАЊЕ НА СНАГУ СТАТУТА	95

Број: 01-195/23

Датум: 7. 12. 2018. године

Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука (у даљем тексту: Факултет) је високошколска и научноистраживачка установа чија је мисија стицање академских звања и вештина, развој научних дисциплина и трансфер стечених знања у привреду и друштво.

Факултет своју мисију остварује у три међусобно повезане основне групе делатности: високо образовање, научноистраживачки рад и привредне примене, стално унапређујући образовне програме, квалитет процеса рада и људске и материјалне ресурсе са тежњом достизања највиших стандарда. На тај начин Факултет обезбеђује задовољење образовних потреба младих генерација, научно стручних потреба привреде и материјалних потреба запослених и, као део ширег образовно-научног система, представља покретачку снагу развоја друштва.

Визија Факултета је да, као равноправни партнер у јединственом европском простору високог образовања и научноистраживачког рада, достигне највише нивое изврности, односно високо место у друштву најбољих.

Полазећи од наведених елемената мисије и визије, на основу члана 56 и члана 63 став 1 тачка 1 Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017 и 27/2018 - др. закон) (у даљем тексту: Закон) и члана 23 став 5 и 6 Статута Универзитета у Новом Саду од 8.3.2018. године, са изменама и допунама-исправка од 5.4.2018. године, Бр. 01-198/2 од 5.4.2018. године), на предлог који је Наставно-научно веће Факултета утврдило на 59. седници одржаној 27.06.2018. године, Савет Факултета на 32. седници одржаној дана 02.07.2018. године са изменама и допунама од 17.10.2018. године, доноси

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ТЕХНИЧКИХ НАУКА

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

- (1) Овим статутом као основним општим актом Факултета уређује се: правни положај, делатност, организација и начин рада, управљање и руковођење, финансирање, режим студија и студијски програми, научноистраживачки рад, заштита права и одговорности студената, услови, начин и поступак избора наставника и сарадника и друга питања од значаја за рад Факултета, у складу важећим законом којим се уређује високо образовање и Статутом Универзитета.

- (2) Сви термини који су у овом статуту изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 2

- (1) Факултет је основала Народна скупштина Народне Републике Србије Законом о изменама и допунама Закона о универзитетима („Сл. гласник НРС,“ бр. 23/60) који је је под IV бр. 238 усвојен на седници Републичког већа одржаној 18. маја 1960. године под називом Машински факултет, са седиштем у Новом Саду, у саставу Универзитета у Београду.
- (2) Након оснивања Универзитета у Новом Саду, 28.06.1960. године Факултет улази у састав Универзитета у Новом Саду.
- (3) Факултет је променио назив у Факултет техничких наука 22.04.1974. године ("Сл. лист САП Војводине" бр. 9/74).
- (4) Факултет послује под називом: Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука (у даљем тексту: Факултет).
- (5) Над Факултетом права и обавезе оснивача има Аутономна Покрајина Војводина.

Члан 3

- (1) Факултет је високошколска установа и високошколска јединица Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Универзитет) са статусом правног лица.
- (2) Седиште Факултета је у Новом Саду, Трг Доситеја Обрадовића 6.
- (3) У пословној кореспонденцији може се користити и назив на енглеском језику: University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences.

Члан 4

- (1) Положај Факултета је регулисан важећим законима, Статутом Универзитета, овим статутом и другим општим актима.
- (2) Факултет је уписан у судски регистар Привредног суда у Новом Саду број регистарског улошка 5-22.
- (3) Факултет послује средствима средствима која обезбеђује оснивач и сопственим приходима.
- (4) Факултет има и сопствену својину коју стиче у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим статутом.
- (5) Факултет у правном промету са трећим лицима наступа у своје име и за свој рачун.
- (6) За преузете обавезе Факултет одговара својим средствима.

Члан 5

- (1) Факултет, у складу са дозволом за рад, обавља делатност високог образовања, остварује академске и струковне студијске програме, може изводити студијске програме на даљину, изводи образовне курсеве у циљу образовања током читавог

живота и друге облике студија за иновације знања и стручног образовања и усавршавања, развија научноистраживачки и стручни рад у оквиру научних области за које је акредитован, може организовати студентску праксу у оквиру основних и мастер студија, као део студијског програма или кроз ваннаставне активности, може да организује студије уз рад за студенте који су запослени или који из другог разлога нису у могућности да редовно прате наставу, и може да обавља и друге делатности односно послове у складу са важећим законима.

- (2) Факултет самостално или у сарадњи са другом организацијом, обавља основна, примењена и развојна истраживања, као и уметничке пројекте, који су у функцији развоја образовне делатности.
- (3) У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, уметничку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а у складу са овим статутом може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног, уметничког и истраживачког рада под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе и научног, уметничког, односно стручног рада.
- (4) У циљу комерцијализације научних резултата, уметничког стваралаштва и проналазака, Факултет може бити оснивач привредног друштва у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим статутом, при чему остварену добит која му припада може користити искључиво за унапређење делатности Факултета.

Члан 6

- (1) Непокретности и друга средства обезбеђени од стране оснивача могу се користити само у функцији обављања делатности Факултета, а непокретности обезбеђене од стране оснивача не могу се отуђивати без сагласности оснивача.
- (2) Непокретности и друга имовина коју Факултет стиче на основу завештања, поклона, донација и спонзорстава и из других сопствених прихода су својина Факултета.

Члан 7

- (1) Факултет има свој знак: кружног облика, у средини стилизовано: „ФТН“ са кружним исписом на ободу ћиричним писмом: „Факултет техничких наука Нови Сад“:

- (2) Поред пуног назива Факултета утврђеног у члану 2. став 4. овог статута, Факултет може као свој назив користити и следеће називе: Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду, Факултет техничких наука у Новом Саду или Факултет техничких наука Нови Сад.

- (3) Скраћеница назива Факултета је: "ФТН".
- (4) Дозволу за коришћење знака, назива или скраћенице Факултета, у правном промету или називу другог правног субјекта, даје Савет Факултета.

Члан 8

Дан Факултета је 18. мај, чиме се обележава дан оснивања Факултета.

Члан 9

Факултет може мењати назив, седиште и вршити статусне промене на начин и под условима прописаним Законом и Статутом Универзитета.

II ЗАСТУПАЊЕ ФАКУЛТЕТА

Члан 10

- (1) Декан заступа и представља Факултет и потписује службена акта у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим статутом.
- (2) Декана у његовом одсуству или спречености замењује продекан за наставу.
- (3) Декан може одлуком пренети поједина овлашћења на друго лице.
- (4) Декан је дужан да се придржава овлашћења одређених: Законом, Статутом Универзитета, овим статутом и одлукама органа управљања.
- (5) Лице на које је декан пренео одређено овлашћење, дужно је да се придржава овлашћења одређених Законом, Статутом Универзитета, овим статутом и одлукама органа Факултета.

Члан 11

- (1) Факултет у обављању своје делатности користи велики и мали печат и штамбиље.
- (2) Печат се употребљава за оверу јавних исправа и других аката којима се одлучује и службено обраћа другим правним и физичким лицима.
- (3) Печат Факултета има округли облик у чијој средини је мали грб Републике Србије. Текст печата исписује се у концентричним круговима око малог грба Републике Србије и гласи: Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука. У дну печата уписано је седиште Факултета: Нови Сад.
- (4) Пречник великог печата, који се исписује само на српском језику, ћириличким писмом, износи 32 mm, а велики печат чији се текст исписује на српском језику, ћириличким писмом и на мађарском, словачком и русинском језику и њиховим писмима може имати пречник од 40 mm до 60 mm.

- (5) Пречник малог печата не може бити мањи од 20 mm, нити већи од 28 mm. Мали печат је исте садржине као и велики печат и употребљава за оверу семестра и сл.
- (6) Факултет може имати више примерака печата који морају бити истоветни по садржини и величини. Сваки примерак печата обележава се редним бројем, римском цифром која се ставља испод малог грба Републике Србије.
- (7) Печати и штамбили могу се употребљавати и чувати у складу са посебним општим актом.
- (8) Факултет може имати и друге врсте печата чија садржина ће се ближе утврдити одлуком декана.
- (9) Штамбили се користе за завођење, пријем аката и за интерну употребу у сврхе одређене посебним општим актом, којим се утврђује и облик и текст штамбиља.
- (10) Штамбили за завођење и пријем аката су правоугаоног облика, са уписаним текстом из кога се може видети назив установе, простор за упис деловодног броја и датума пријема, односно отпремања документа и адреса и седиште установе.
- (11) Евиденција о израђеним печатима и штамбилима и чување истих води се на начин уређен и општим актом Факултета и одлукама декана, у складу са важећим законима и подзаконским актима.
- (12) Печат који је постао неодговарајући због истрошености, оштећења, статусне промене или промене назива Факултета, ставља се ван употребе и комисијски уништава. Нестали или изгубљени печат оглашава се неважећим у „Службеном листу АПВ”, у року од три дана од дана сазнања за нестанак или губитак печата. Несталим или изгубљеним печатом сматра се печат који није доступан лицу овлашћеном за чување и употребу печата. Нестали или изгубљени печат сматра се неважећим од дана објављивања огласа којим је проглашен неважећим. У случају каснијег проналаска печата који је оглашен неважећим, пронађени печат ће се комисијски уништити.

III ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Члан 12

- (1) Факултет остварује делатност високог образовања као своју основну делатност.
- (2) **Делатност високог образовања Факултета** према класификацији делатности и шифрама разврстана је у следеће категорије:
 - 85.4 Високо образовање;
 - 85.42 Високо образовање;
 - 85.5 Остало образовање;

- 85.51 Спортско и рекреативно образовање;
 - 85.52 Уметничко образовање;
 - 85.59 Остало образовање;
 - 85.60 Помоћне образовне делатности.
- (3) У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, уметничку, експертско-консултантску и издавачку делатност, Факултет се бави и трансфером знања и сарадњом са привредом, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног, уметничког и истраживачког рада, под условима да се тим пословима не угрожава квалитет наставе и научног, уметничког, односно стручног рада.
- (4) **Делатност истраживања и развоја** Факултета према класификацији делатности и шифрама разврстана је у следеће категорије:
- 72 Научно истраживање и развој;
 - 72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама;
 - 72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама;
 - 72.20 Истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама.
- (5) **Остале делатности** Факултета према класификацији делатности и шифрама разврстане су у следеће категорије:
- 18.1 Штампање и штампарске услуге;
 - 18.11 Штампање новина;
 - 18.12 Остало штампање;
 - 18.13 Услуге припреме за штампу;
 - 18.14 Књиговезачке и сродне услуге;
 - 18.20 Умножавање снимљених записа;
 - 26.20 Производња рачунара и периферне опреме;
 - 26.51 Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата;
 - 28.22 Производња опреме за подизање и преношење;
 - 28.29 Производња осталих машина и апарата опште намене;
 - 28.93 Производња машина за индустрију хране, пића и дувана;
 - 33.12 Поправка машина;

- 33.13 Поправка електронске и оптичке опреме;
- 33.14 Поправка електричне опреме;
- 33.20 Монтажа индустријских машина и опреме;
- 41.10 Разрада грађевинских пројеката;
- 42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова;
- 42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина;
- 43.21 Постављање електричних инсталација;
- 43.22 Постављање водоводних, канализационох, грејних и климатизационих система;
- 43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству;
- 43.32 Уградња столарије;
- 43.33 Постављање подних и зидних облога;
- 43.34 Бојење и застакљивање;
- 43.39 Остали завршни радови;
- 43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови;
- 47.11 Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном;
- 47.19 Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама,
- 47.21 Трговина на мало воћем и поврћем у специјализованим продавницама,
- 47.24 Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и слаткишима у специјализованим радњама;
- 47.25 Трговина на мало пићима у специјализованим радњама;
- 47.26 Трговина на мало производима од дувана у специјализованим продавницама;
- 47.41 Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама и софтвером у специјализованим продавницама;
- 47.42 Трговина на мало телекомуникационом опремом у специјализованим продавницама;
- 47.51 Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама;
- 47.52 Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама;
- 47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама;

- 47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама;
- 47.63 Трговина на мало музичким и видео записима у специјализованим продавницама;
- 47.64 Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама;
- 47.71 Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама;
- 47.72 Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама;
- 47.78 Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама;
- 47.99 Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца;
- 52.21 Услуге делатности у копненом саобраћају;
- 52.22 Услуге делатности у воденом саобраћају;
- 56.10 Делатност ресторана и покретних угоститељских објеката;
- 56.29 Остале услуге припремања и послуживања хране;
- 56.30 Услуге припремања и послуживања пића;
- 58 Издавачке делатности;
- 58.1 Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности;
- 58.11 Издавање књига;
- 58.12 Издавање именика и адресара;
- 58.13 Издавање новина;
- 58.14 Издавање часописа и периодичних издања;
- 58.19 Остала издавачка делатност;
- 58.21 Издавање рачунарских игара;
- 58.29 Издавање осталих софтера;
- 59.20 Снимање и издавање звучних записа и музике;
- 62.01 Рачунарско програмирање;
- 62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије;
- 62.03 Управљање рачунарском опремом;
- 62.09 Остале услуге информационе технологије;
- 63.11 Обрада података, хостинг и сл.;

- 63.12 Веб портали;
- 64.20 Делатност холдинг компанија;
- 68.20 Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима;
- 68.31 Делатност агенција за некретнине;
- 69.10 Правни послови;
- 69.20 Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање;
- 70.10 Управљање економским субјектом;
- 70.21 Делатност комуникација и односа са јавношћу;
- 70.22 Консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем;
- 71.1 Архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање;
- 71.11 Архитектонтска делатност;
- 71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање;
- 71.2 Техничко испитивање и анализе;
- 71.20 Техничко испитивање и анализе;
- 73.11 Делатност рекламних агенција;
- 73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 74.10 Специјализоване дизајнерске делатности;
- 74.30 Превођење и услуге тумача;
- 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности;
- 77.40 Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права;
- 82.19 Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка;
- 82.30 Организовање састанака и сајмова;
- 84.13 Уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије;
- 90.01 Извођачка уметност;
- 90.03 Уметничко ставралаштво;
- 91.01 Делатност библиотека и архива;

- 94.12 Делатности струковних удружења;
- 95.11 Поправка рачунара и периферне опреме.

Члан 13

Делатност Факултета реализује се: на Факултету у његовом седишту у Новом Саду, односно у објектима наведеним у дозволи за рад и другим организационим целинама на територији Републике Србије или у иностранству у складу са Законом и дозволом за рад, у оквиру образовно-научних односно образовно-уметничких поља утврђених Законом.

Члан 14

Факултет може уговором закљученим са другим факултетима и установама да уређује начин сарадње и стручне помоћи из делокруга свог рада.

III 1. ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

Члан 15

- (1) У складу са дозволом за рад, Факултет остварује образовну делатност кроз акредитоване студијске програме академских студијских програма првог, другог и трећег степена и кроз акредитоване студијске програме струковних студијских програма првог и другог степена, у складу са дозволом за рад. Студијски програми академских студија могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија. Уколико Факултет и друга високошколска установа или Факултет и више високошколских установа заједнички изводе студије, издају се заједничка диплома и додатак дипломи, коју потписују ректор и овлашћена лица високошколских установа које изводе акредитовани студијски програм за стицање заједничке дипломе.
- (2) Образовну делатност и научноистраживачки, уметнички и стручни рад Факултет остварује и у оквиру интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних студија.
- (3) У складу са дозволим за рад, Факултет може да изводи и кратки програм студија у обиму од 30 до 60 ЕСПБ бодова, ради стручног оспособљавања лица са стеченим високим образовањем за укључивање у радни процес. Кратки програм студија има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за исти се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Члан 16

- (1) Образовна делатност се остварују на основу акредитованих студијских програма усклађених са стандардима које утврђује Национални савет за високо образовање.

- (2) Студијске програме доноси Сенат Универзитета на предлог Наставно-научног већа Факултета.
- (3) Измене и допуне студијских програма врше се по поступку прописаном за његово доношење.
- (4) Изменама и допунама студијског програма сматрају се све измене и допуне акредитованих студијских програма у складу са Законом и Статутом Универзитета.
- (5) Укупне измене и допуне акредитованог студијског програма до 30% не сматрају се новим студијским програмом.
- (6) Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке и уметности у складу са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма, не сматрају се новим студијским програмом.
- (7) О измени, односно допуни студијског програма Факултет обавештава министарство надлежно за послове високог образовања у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

Члан 17

- (1) Студијски програми на Факултету се изводе на српском језику.
- (2) Осим на језику из става 1. овога члана студије на Факултету могу да се изводе на језику националних мањина или на страном језику уколико је такав програм одобрен, односно акредитован у складу са Законом.
- (3) Студент који уписује прву годину студија на језику националних мањина или на страном језику мора да приложи доказ о познавању језика или положи испит познавања језика на коме се изводи студијски програм. Полагање испита познавања језика на коме се изводи студијски програм врши се на начин утврђен општим актом.
- (4) Режим студија за студенте који студије похађају на језику националних мањина и на страном језику исти је као и режим студија за студенте који студије похађају на српском језику
- (5) Факултет за студенте са инвалидитетом може организовати и изводити студије, односно поједине делове студија на знаковном језику.

Члан 18

- (1) Студије се остварују током школске године која почиње по правилу 1. октобра текуће године и траје 12 календарских месеци, а организована је:
 - у два семестра од којих сваки траје, по правилу, 15 недеља, или
 - у три триместра од којих сваки траје, по правилу, 10 недеља, или

- на блокове, у укупном трајању, по правилу, од 30 недеља, чије се појединачно трајање утврђује општим актом високошколске установе.
- (2) Настава појединачних предмета се, по правилу, организује и изводи у току једног семестра, једног триместра или једног блока, а најдуже у току два семестра или три триместра.
- (3) Време и начин остваривања облика наставе у току семестра, триместра или по блоковима утврђује се годишњим календаром рада који доноси Наставно-научно веће најкасније 15 (петнаест) дана пре почетка школске године.

III 2. ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА НА ДАЉИНУ

Члан 19

- (1) Факултет може остваривати студијски програм на даљину ако је дозволом за рад одобрено извођење студија на даљину и утврђен максималан број студената који на тај начин може да студира.
- (2) Испит код студирања на даљину полаже се у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад, с тим да за страног студента Факултет може да омогући и полагање испита преко електронских комуникација, под условом да применом одговарајућих техничких решења обезбеди контролу идентификације и рада студента.
- (3) Ближи услови и начин остваривања студијског програма на даљину уређују се посебним општим актом Факултета.
- (4) Ближи услови и начин полагања испита преко електронских комуникација из става 2 овог члана уређују се стандардом за акредитацију студијског програма на даљину.

III 3. ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 20

- (1) Факултет у оквиру своје делатности може да реализује програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за које је добио дозволу за рад.
- (2) Програми образовања током читавог живота реализују се у форми:
 - програма континуиране едукације у оквиру образовно-научних односно образовно-уметничких поља,

- програма иновације знања у оквиру образовно-научних односно образовно-уметничких поља.
- (3) Програме образовања током читавог живота доноси Наставно-научно веће Факултета.
 - (4) Садржај програма образовања током читавог живота и услови, начин и поступак реализације регулишу се овим статутом и посебним општим актом који доноси Наставно-научно веће Факултета.
 - (5) Лицу које је савладало програм образовања током читавог живота Факултет издаје одговарајуће уверење.
 - (6) Лице уписано на програм из става 1. овог члана нема статус студента у смислу Закона.

III 4. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 21

- (1) Делатност Факултета заснива се на јединству образовног, научноистраживачког рада и уметничког рада и трансфера научних, уметничких и стручних резултата.
- (2) Научноистраживачки рад остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања, а уметнички рад кроз уметничке пројекте.
- (3) Запослени на Факултету уживају заштиту интелектуалних права и својине.
- (4) Факултет је дужан да поштује интелектуалних права и својине запослених и трећих лица.
- (5) Питања заштите интелектуалних права и својине над резултатима оствареним на Факултету регулише се посебним општим актом.
- (6) Научноистраживачки рад изводи наставно и научно особље Факултета, као и ненаставно особље, у складу са законом и општим актима.
- (7) У реализацији научноистраживачког и уметничког рада учествују и студенти мастер академских и докторских академских студија.

III 5. ИНОВАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

Члан 22

- (1) Факултет обавља иновациону делатност у циљу примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва у функцији стварања и примене нових и побољшаних производа, технологија, процеса и

услуга и њихове комерцијализације у складу са потребама тржишта и на основу посебног закона.

- (2) У циљу комерцијализације резултата научноистраживачког или уметничког рада Факултет може бити оснивач научних института, иновационих центара, центара изузетних вредности, центра за трансфер технологија, пословно-технолошког инкубатора, научно-технолошког парка и других организација за обављање иновационе делатности и пружање инфраструктурне подршке за развој иновација и комерцијализацију резултата истраживања, у складу са законом.

III 6. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 23

- (1) Факултет обавља издавачку делатност у складу са Законом и посебним општим актима Факултета.
- (2) Факултет издаје факултетске уџбенике, монографије, часописе и друге научне и стручне публикације.
- (3) Сва издања Факултета објављују се у штампаном и/или електронском облику, у складу са општим актом Факултета.
- (4) Факултет повремено издаје и друге научне и стручне публикације.
- (5) За издавачку делатност на Факултету задужен је Савет за библиотечку и издавачку делатност.
- (6) Посебним општим актом Факултета уређују се састав, начин именовања, надлежности и рад Савета за библиотечку и издавачку делатност.

III 7. САМОВРЕДНОВАЊЕ

Члан 24

- (1) Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.
- (2) Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаним општим актом Факултета, у складу са актом о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма.
- (3) У поступку самовредновања разматра се и оцена студената.
- (4) Факултет доставља Националном акредитационом телу извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета у периоду од три године.

IV ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 25

(1) Основну организациону структуру Факултета чине:

- департмани,
- одсеци
- катедре,
- лабораторије и радионице,
- стручне службе, одељења, канцеларије,
- научно-стручни центри,
- центри изузетних вредности,
- Рачунарски центар,
- Библиотека,
- јединица за интерну ревизију.

(2) Факултет може у свом саставу имати и друге организационе јединице.

(3) Одлуку о броју, врсти, формирању нових и укидању постојећих организационих јединица доноси Савет Факултета, на основу предлога и елабората којим се образлаже предлог. За оснивање/укидање департмана, катедре, одсека, лабораторије и радионице потребна је сагласност Наставно-научног већа Факултета, док за оснивање/укидање стручних служби, одељења, канцеларија и центара, као и других облика организовања потребна је сагласност Деканског колегијума.

(4) Одлуком о образовању организационих јединица утврђују се: послови, овлашћења, унутрашња организација, начин рада, управљање, финансирање, обављање стручно-административних послова организационе јединице и др. у складу са Статутом Факултета.

Члан 26

(1) **Департмани** су образовне, научне, уметничке и предузетничке организационе јединице Факултета које реализују један или више акредитованих студијских програма који припадају најмање једној научној области.

(2) Департмани као своје организационе јединице могу имати: одсеке, катедре, лабораторије и радионице, центре и друге организационе јединице у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим статутом.

Члан 27

Департмани Факултета су:

1. Департман за опште дисциплине у техници,
2. Департман за техничку механику,
3. Департман за производно машинство,
4. Департман за механизацију и конструкционо машинство,
5. Департман за енергетику и процесну технику,
6. Департман за индустријско инжењерство и менаџмент,
7. Департман за енергетику, електронику и телекомуникације,
8. Департман за рачунарство и аутоматику,
9. Департман за грађевинарство и геодезију,
10. Департман за саобраћај,
11. Департман за архитектуру и урбанизам,
12. Департман за графичко инжењерство и дизајн,
13. Департман за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду.

Члан 28

- (1) **Одсеци** се могу формирати као организациони делови департмана у оквиру којих се обавља образовна, научноистраживачка, уметничка и предузетничка активност из ужих научних области које покривају катедре одсека, као и трансфер знања у привреду и друге услуге трећим лицима.
- (2) Одсеци као своје организационе делове имају: катедре, лабораторије и радионице и друге организационе јединице при чему у оквиру одсека морају постојати најмање две катедре.

Члан 29

- (1) **Катедра** је основна организациона јединица образовног и научноистраживачког, односно уметничког и стручног рада у функцији развоја ужих научних, односно уметничких и стручних области које припадају катедри.
- (2) У састав катедре улазе и лабораторије и радионице које припадају катедри.
- (3) Катедру чине наставници и сарадници, који изводе наставу из сродних наставних предмета а који су изабрани за уже научне односно уметничке области које припадају катедри.
- (4) Изузетно, одлуком Савета Факултета наставник може бити члан још једне катедре.
- (5) У састав катедре улазе и лаборанти уколико су уско везани за наставну и другу делатност катедре.

- (6) Услов за формирање и постојање катедре је да у свом саставу има најмање 3 наставника и 3 сарадника запослених на Факултету са пуним радним временом.
- (7) Одлуку о формирању или укидању катедре доноси Савет Факултета, на основу предлога и елабората Наставно-научног већа департмана, а уз сагласност Наставно-научног већа Факултета.
- (8) Актом о организацији Факултета се уређују уже образовно-научне, односно образовно-уметничке и стручне области које припадају катедри.

Члан 30

- (1) **Лабораторије и радионице** су организационе јединице које обухватају материјалне и људске ресурсе. Могу бити: образовне, истраживачке и лабораторије и радионице за давање услуга.
- (2) **Образовне лабораторије** формирају се на катедри првенствено за потребе одржавања наставе коју изводи катедра. Додатно, у образовним лабораторијама се могу вршити и научна, уметничка и развојна истраживања у обиму који не ремети извођење наставног процеса.
- (3) **Истраживачке лабораторије** су вид организованог приступа научним, уметничким и развојним истраживањима.
- (4) **Лабораторије за давање услуга** пружају стручне услуге из области делатности Факултета трећим лицима.
- (5) Одлуку о формирању или укидању лабораторија доноси Савет Факултета, на основу предлога и одговарајућег елабората Наставно-научног већа департмана уз сагласност Наставно-научног већа Факултета, а на основу предлога Већа катедре, односно одсека.

Члан 31

- (1) **Научно-стручни центри** су организационе јединице Факултета или организациони делови департмана формирани првенствено у циљу остваривања стручних услуга. У оквиру центара могу се вршити и примењена истраживања чији је резултат увођење нових услуга.
- (2) Центри се оснивају на предлог Наставно-научног већа једног или више департмана или Деканског колегијума уз прилагање елабората на начин утврђен посебним законима, Статутом Универзитета и овим статутом.
- (3) Центри формирани као организациони делови департмана послују средствима која сами остварују, а центри формирани као организационе јединице Факултета послују и другим средствима.
- (4) Радом Центра руководи директор Центра кога именује декан Факултета, на предлог предлагача из става 2. овог члана, а уз сагласност Деканског колегијума. Именовање се мора извршити најкасније 30 дана од дана ступања декана на дужност.

Члан 32

- (1) **Стручне службе** чине запослени на Факултету из реда ненаставног особља који обављају стручне, административне и техничке послове који обухватају: аналитичке, правне, финансијско – рачуноводствене, техничке, библиотечке послове, послове студентске службе, маркетинга, међународне сарадње, помоћне и друге послове.
- (2) Факултет има секретара Факултета, а може да има и менаџера Факултета.
- (3) Секретар Факултета се стара о законитости рада Факултета.
- (4) Надлежности секретара Факултета и менаџера Факултета се прецизније регулишу актом о систематизацији и организацији послова Факултета.
- (5) Стручне службе су организоване ради обављања делатности или појединих стручних послова из своје надлежности у складу са општим актом о систематизацији радних места, а којим се утврђују радна места, врста и степен стручне спреме, потребна знања, број извршилаца и други услови.
- (6) Послови из претходног става обављају се у оквиру служби.
- (7) У оквиру стручних служби обезбеђује се обављање послова који су неопходни за остваривање интегративних функција Факултета заснованих на заједничким процедурама извршења пословних процеса, односно стандардним процедурама и правилима које одреди Факултет.
- (8) Рад стручне службе се може организовати у оквиру две или више канцеларија, односно одељења, уколико се за тим укаже потреба због обима и врсте послова које обавља стручна служба.
- (9) Шефови стручних служби јесу непосредни стручни организатори рада служби и извршиоци одређених послова и задатака утврђених актом о систематизацији и организацији послова Факултета, и заснивају радни однос са пуним радним временом.
- (10) Запослени у стручним службама остварују своја права, обавезе и одговорности у складу са законом којим се уређује рад, законом којим се уређује област високог образовања и општим актима Факултета.
- (11) О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у стручним службама одлучује декан Факултета.

Члан 33

- (1) **Библиотека** је део образовне и научноистраживачке инфраструктуре Факултета чија је основна функција да обезбеди приступ наставним и научним информационим изворима из области делатности Факултета. Библиотека представља посебну техничко-технолошку и организациону целину.
- (2) У оквиру своје основне функције библиотека има задатак да:

- формира и одржава сопствени библиотечки фонд непериодичних и периодичних издања довољан да омогући реализацију образовне и научноистраживачке делатности Факултета на захтеваном нивоу;
- обезбеди услуге коришћења сопственог библиотечког фонда и фондова других библиотечких институција из земље и иностранства студентима и запосленима на Факултету;
- обезбеди приступ дигитализованим наставним и научним садржајима из репозиторијума расположивих у земљи и иностранству;
- обезбеди техничко-технолошке услове и потребне људске ресурсе за формирање дигиталних репозиторијума Факултета који обухватају наставне и научне садржаје настале на Факултету и њихову размену у земљи и иностранству,

(3) Библиотеком руководи управник Библиотеке, кога поставља декан.

(4) Управник Библиотеке одговара непосредно једном продекану кога одреди декан.

(5) Политику развоја библиотеке води Савет за библиотечку и издавачку делатност. Савет предлаже руководству Факултета потребне активности за унапређење рада Библиотеке.

Члан 34

Организациона структура Факултета ближе се одређује Актом о организацији или реорганизацији Факултета.

V ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 35

Органи Факултета су:

- орган управљања,
- орган пословођења,
- стручни органи,
- студентски парламент.

Члан 36

Факултет ради остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада, може да има Савет послодаваца, у складу са посебним општим актом који доноси Савет Факултета.

V 1. ОРГАН УПРАВЉАЊА

Члан 37

- (1) Орган управљања Факултета је Савет Факултета (у даљем тексту: Савет).
- (2) Савет одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета.
- (3) Савет:
 1. доноси статут, на предлог Наставно-научног већа;
 2. спроводи поступак избора, бира и разрешава декана и продекане;
 3. одлучује по жалби против првостепених одлука декана;
 4. доноси финансијски план, на предлог Наставно-научног већа;
 5. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун Факултета, на предлог Наставно-научног већа;
 6. усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа;
 7. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
 8. даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
 9. доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа ;
 10. подноси оснивачу извештај о пословању најмање једанпут годишње;
 11. доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
 12. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
 13. надзире поступање органа пословођења ради извршења аката просветног инспектора из члана 135. став 3. тач. 5) и 6) Закона;
 14. доноси општа акта Факултета осим аката која регулишу наставна питања и општих аката за које је утврђена надлежност другог органа;
 15. доноси одлуку о промени статуса и образовању организационих јединица на предлог Наставно-научног већа или Деканског колегијума;
 16. бира председника и заменика председника Савета;
 17. одлучује о приговорима поднетим у поступку избора у звање сарадника;
 18. одлучује по жалбама учесника конкурса за које није утврђена надлежност другог органа;
 19. доноси План набавки Факултета,
 20. доноси пословник о раду Савета;
 21. доноси Акт о организацији или реорганизацији;
 22. доноси Трошковник Факултета и ценовнике услуга;
 23. доноси општа правила организационих јединица;
 24. обавља и друге послове у складу са законом и овим статутом.
- (4) О питањима из своје надлежности Савет одлучује већином гласова укупног броја чланова Савета.

Члан 38

- (1) Савет Факултета има 27 (двадесетседам) чланова који чине представници Факултета, студената и оснивача, у складу са Законом.
- (2) Петнаест чланова из става 1. овог члана су представници Факултета које бира Наставно-научно веће Факултета из реда запослених на Факултету од којих:
 - Тринаест чланова су представници из реда наставника, са сваког департмана по један, запослени на Факултету;
 - Један члан Савета је представник из реда асистената департмана са највећим бројем наставника и асистената;
 - Један члан Савета је представник из реда запослених у Стручним службама Факултета.
- (3) Осам чланова Савета из става 1. овог члана, који су представници оснивача, именује надлежни орган Аутономне Покрајине Војводине.
- (4) Четири члана Савета из става 1. овог члана чине представници студената које бира Студентски парламент Факултета.
- (5) Избор и разрешење чланова Савета Факултета врши се тајним гласањем.
- (6) За чланове Савета не могу бити бирани декан и продекани.
- (7) Декан и продекани су дужни да присуствују седницама Савета без права одлучивања.

Члан 39

- (1) Мандат чланова Савета траје четири године.
- (2) Мандат чланова Савета који су представници из реда студената је четири године, осим ако у међувремену изгуби статус студента или га студентски парламент Факултета разреши дужности.
- (3) Председник и заменик председника Савета бирају се из реда представника запослених на Факултету.

Члан 40

- (1) Члана Савета може разрешити орган који га је изабрао, већином гласова од укупног броја чланова, тајним гласањем.
- (2) Члан Савета из реда представника оснивача не може бити лице запослено на Факултету или у органу управе надлежном за област високог образовања, односно науке.
- (3) Поступак избора и разрешења чланова Савета, начин рада и одлучивања на седницама, као и услови, начин одржавања и одлучивања на седницама одређен је пословником о раду Савета.

Члан 41

Савет може формирати помоћна тела, комисије или одборе ради разматрања и припремања појединих питања из своје надлежности.

V 2. ОРГАН ПОСЛОВОЋЕЊА

Члан 42

- (1) Орган пословођења Факултета је декан.
- (2) Декану у раду помажу продекани.
- (3) Декан именује: директоре центара, директоре департмана, руководиоце одсека, шефове катедри, и шефове лабораторија.
- (4) Сва именована лица из претходног става морају бити запослена са пуним радним временом на Факултету.
- (5) Декан за свој рад одговара Савету.
- (6) О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана одлучује Савет.

Члан 43

- (1) Факултет има пет продекана, од којих четири наставника и једног студента.
- (2) Прodeкани из реда наставника се бирају за следеће ресоре:
 - продекан за наставу
 - продекан за развој и финансије
 - продекан за науку и међународну сарадњу;
 - продекан за инвестиције и сарадњу са привредом.
- (3) Из реда студената бира се студент продекан.

Члан 44

Савет Факултета посебном одлуком отвара поступак избора, утврђује рокове за предлагање кандидата за чланове Савета, декана и продекане Факултета и формира Комисију за спровођење избора декана и продекана.

Члан 45

- (1) Евидентирање предлога кандидата за декана и продекана врши се на департману.
- (2) Предлагање кандидата за декана и продекане врше изборна већа департмана.
- (3) Кандидатом за декана сматра се сваки предложени кандидат који на јавном гласању изборног већа департмана добије већину гласова од укупног броја чланова.

- (4) Кандидатом за продекана сматра се сваки предложени кандидат који на јавном гласању изборног већа департмана добије већину гласова од укупног броја чланова.
- (5) Предлог мора бити достављен Комисији за спровођење избора у року и мора да садржи: изреку предлога, образложење предлога, писмену сагласност кандидата и биографске и друге релевантне податке о кандидату.
- (6) Предлог кандидата за декана и продекане утврђује Наставно-научно веће Факултета.
- (7) Декан се бира из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом најмање пет година на Факултету, без конкурса.
- (8) Декан не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је теже прекршило кодекс професионалне етике.
- (9) Продекани се бирају из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом, без конкурса, на основу предлога изборних већа департмана и декана, на период до истека мандата декана.
- (10) Пре изјашњавања о кандидатима за декана и продекане изборно веће департмана може да захтева од кандидата да изложи свој програм рада.

Члан 46

Комисија за спровођење избора подноси извештај Наставно-научном већу о предложеним кандидатима, који испуњавају услове за декана и продекане и даје листу верификованих кандидата.

Члан 47

Утврђивање предлога кандидата за декана и продекане са листе верификованих кандидата обавља се тајним гласањем чланова Наставно-научног већа Факултета.

Члан 48

- (1) Наставно-научно веће прво приступа утврђивању предлога кандидата за декана.
- (2) Да би се приступило гласању, потребно је да седници присуствује најмање две трећине укупног броја чланова Наставно-научног већа.
- (3) Наставно-научно веће гласа за сваког од предложених и верификованих кандидата за декана, појединачно.
- (4) Коначан предлог кандидата за декана је утврђен уколико се за њега изјасни већина од укупног броја чланова Наставно – научног већа.
- (5) Уколико ниједан од верификованих кандидата за декана не добије већину укупног броја гласова, понавља се поступак гласања у изборним круговима, с

тим да се у сваком изборном кругу гласања елиминира кандидат који је добио најмањи број гласова.

- (6) Уколико ниједан кандидат, после више кругова гласања не добије потребну већину, целокупан поступак избора се враћа на почетак и Савет Факултета посебном одлуком поново отвара поступак избора, утврђује рокове за предлагање кандидата за чланове декана Факултета и формира Комисију за спровођење избора за декана.

Члан 49

- (1) Наставно-научно веће приступа утврђивању предлога кандидата за продекане.
- (2) Изабрани кандидат за декана предлаже кандидате за продекане са листе верификованих кандидата.
- (3) Наставно-научно веће спроводи поступак гласања за сваког кандидата за продекана појединачно.
- (4) Предлог кандидата за продекана је утврђен уколико се за њега изјасни већина од укупног броја чланова Наставно-научног већа.
- (5) Уколико неки од предложених кандидата за продекана није добио потребан број гласова, кандидат за декана којег је Наставно-научно веће предложило Савету може да предложи новог кандидата са листе верификованих кандидата.
- (6) Уколико неки од кандидата за продекана не добије потребан број гласова, целокупни поступак избора продекана се понавља само за ресор за који избор није успео и Савет Факултета посебном одлуком поново отвара поступак избора, утврђује рокове за предлагање кандидата за продекана Факултета и формира Комисију за спровођење избора за продекана.

Члан 50

- (1) Савет врши избор декана Факултета тајним гласањем на основу предлога Наставно-научног већа, већином од укупног броја чланова.
- (2) Савет врши избор продекана Факултета тајним гласањем на основу предлога Наставно-научног већа, већином од укупног броја чланова Савета.
- (3) Ако кандидати за декана или продекане не добију потребну већину, поступак се понавља у складу са одредбама овог статута.

Члан 51

- (1) Декан се бира на период од три године у складу са Законом, са могућношћу једног узастопног избора.
- (2) У укупан број мандата декана не рачунају се мандати до ступања на снагу Закона.
- (3) Декан ступа на дужност, по правилу, 1. октобра.

Члан 52

- (1) Студента продекана бира Студентски парламент на две године из реда студената који нису кажњавани нити им је изречена нека од дисциплинских мера, већином гласова укупног броја чланова Студентског парламента, уз претходно прибављено мишљење декана.
- (2) Поступак избора је утврђен Пословником о раду Студентског парламента.

Члан 53

- (1) Осим права и дужности утврђених Законом и Статутом Универзитета декан:
 1. представља и заступа Факултет;
 2. одговара за остваривање образовне и научне делатности;
 3. предлаже Савету основе пословне политике;
 4. предлаже Савету годишњи програм рада и план развоја Факултета;
 5. извршава одлуке Савета;
 6. предлаже Савету унутрашњу организацију Факултета;
 7. доноси општи акт којим се утврђују радна места, врста и степен стручне спреме и други услови за рад;
 8. именује руководиоце организационих јединица;
 9. доноси одлуку о објављивању конкурса за избор наставника и сарадника;
 10. закључује уговоре и предузима све правне радње у име и за рачун Факултета с тим да Савет Факултета може својом одлуком утврдити врсту уговора или износ преко којег је декану за закључење уговора неопходна сагласност Савета;
 11. закључује уговоре о раду;
 12. доноси решења о распоређивању запослених;
 13. доноси решења о раду дужем од пуног радног времена;
 14. доноси решења о распореду радног времена;
 15. доноси решења о прерасподели радног времена;
 16. доноси решења о одморима и одсуствима;
 17. покреће, води дисциплински поступак и изриче дисциплинске мере;
 18. доноси решење о удаљењу запослених;
 19. отказује уговор о раду;
 20. подноси годишњи извештај о резултатима пословања;
 21. одређује чланове комисија и других помоћних органа за припрему и разраду питања из свог делокруга;

22. стара се о законитости и правилности рада Факултета;
 23. потписује дипломе и додатке дипломама;
 24. обавља промоцију свршених студената Факултета свих нивоа студија,
 25. обавља и друге послове утврђене законом, Статутом и другим општим актима Факултета.
- (2) Декан може поједине задатке и послове из своје надлежности пренети на продекане као и на запослене са посебним овлашћењима и одговорностима утврђене општим актом којим се утврђују радна места, врста и степен стручне спреме и други услови за рад.

Члан 54

Декану престаје дужност пре истека периода за који је бирана за који је биран:

1. на лични захтев;
2. ако изгуби способност обављања деканске функције због правоснажне судске пресуде за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, односно које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело,
3. ако теже прекрши кодекс професионалне етике;
4. ако не испуњава дужности декана;
5. ако грубо повреди одредбе закона и одредбе овог статута и
6. ако злоупотреби положај декана.

Члан 55

- (1) Поступак за разрешење декана може покренути Савет већином гласова од укупног броја чланова на предлог Наставно-научног већа Факултета.
- (2) Одлуку о разрешењу декана доноси Савет тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова Савета, изузев престанка дужности декана на лични захтев када Савет констатује престанак функције декана.
- (3) У случају разрешења декана пре истека периода на који је биран, Савет, на предлог председника Савета, на истој седници именује вршиоца дужности декана из реда продекана и покреће поступак за избор новог декана. Продекани остају на функцији до именовања нових продекана.

Члан 56

- (1) Ако декан није благовремено изабран или је разрешен дужности пре истека периода на који је биран, именује се вршилац дужности декана.
- (2) Савет Факултета именује вршиоца дужности декана из реда продекана.
- (3) У случају престанка мандата декана, продекани остају на дужности до именовања нових продекана.

Члан 57

- (1) Продекани за свој рад одговарају декану и Савету, а студент продекан Студентском парламенту.
- (2) Продекану престаје мандат одлуком Савета, пре истека времена на који је изабран:
 1. на лични захтев;
 2. одлуком Савета.

V 3. ДЕКАНСКИ КОЛЕГИЈУМ

Члан 58

- (1) Декански колегијум чине: декан, продекани, секретар Факултета, директори департмана и представник синдикалне организације.
- (2) Седници Деканског колегијума, без права гласа присуствују саветници декана и шеф кабинета.
- (3) Уколико се расправља о питањима из делокруга њиховог рада на седницу Деканског колегијума позивају се и руководилац интерне ревизије, руководилац докторских студија Факултета, представник одељења за квалитет, шеф Студентске службе и други запослени уколико за тим постоји потреба.
- (4) Начин рада Деканског колегијума Факултета утврђен је Пословником о раду Деканског колегијума Факултета.
- (5) Декански колегијум Факултета је саветодавно тело декана:
 - за координацију пословних активности на Факултету;
 - за доношење одлука из делокруга надлежности декана;
 - за спровођење донетих одлука;
 - за припрему предлога одлука из надлежности Савета и Наставно-научног већа;
 - за друга питања која му буду предата у надлежност актива Факултета или одлукама надлежних органа.

Члан 59

- (1) Ради решавања одређених питања из делокруга рада декан може да формира сталне одборе, савете и радне групе или комисије саветодавног карактера.
- (2) Стални одбори Факултета су:
 - Одбор за наставу,
 - Одбор за финансије,

- Савет докторских студија,
 - Одбор за науку,
 - Одбор за инвестиције,
 - Одбор за квалитет.
- (3) **Одбор за наставу** чине руководиоци студијских програма и представници студената које именује Студентски парламент, а њиме руководи продекан за наставу, који именује свог заменика.
 - (4) **Одбор за финансије** чине представници департмана и стручних служби, а њиме руководи продекан за финансије, који именује свог заменика.
 - (5) **Савет докторских студија** чине руководиоци студијских програма докторских студија, а њиме руководи руководиоца докторских студија Факултета, који именује свог заменика.
 - (6) **Одбор за науку** чине представници департмана, а њиме руководи продекан за науку, који именује свог заменика.
 - (7) **Одбор за инвестиције** чине представници департмана, а њиме руководи продекан за инвестиције, који именује свог заменика.
 - (8) Одбори односно Савет докторских студија помажу Деканском колегијуму, Наставно-научном већу и Савету Факултета у раду.
 - (9) **Одбор за квалитет** спроводи поступак самовредновања и оцењивања својих студијских програма, наставе и услова рада Факултета, а у складу са посебним општим актима Универзитета и Факултета.
 - (10) О саставу и задацима сталних одбора Факултета одлучује декан.

V 4. СТРУЧНИ ОРГАНИ

V 4.1. НАСТАВНО–НАУЧНО ВЕЋЕ

Члан 60

Наставно-научно веће је највиши стручни орган Факултета.

Члан 61

- (1) Наставно-научно веће чине сви шефови катедри.
- (2) Декан и продекани су чланови Наставно-научног већа по функцији.
- (3) Председник Наставно-научног већа по функцији је декан.

- (4) Мандат чланова Наставно-научног већа из става 1. и 2. овог члана траје три године.
- (5) Седници Наставно-научног већа могу присуствовати без права одлучивања и друга лица која нису чланови већа.

Члан 62

- (1) Приликом расправљања, односно одлучивања о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у раду Наставно-научног већа и његових тела учествују представници студената које бира Студентски парламент Факултета и тада они улазе у састав укупног броја чланова Наставно-научног већа и у њему чине 20% чланова.
- (2) Мандат представника студената у Наставно-научном већу Факултета у складу са ставом 1. овог члана треће две године.

Члан 63

- (1) Наставно-научно веће Факултета:

1. утврђује Предлог статута Факултета;
2. утврђује предлог кандидата за декана и продекане Савету Факултета;
3. доноси предлоге свих студијских програма;
4. доноси програме других облика стручног образовања и усавршавања;
5. доноси одлуке у поступцима избора у наставничка звања;
6. даје сагласност у поступцима избора у звања сарадника;
7. утврђује предлог у поступцима избора у научна звања;
8. доноси програм научних истраживања, односно уметничких пројеката;
9. предлаже начин уређивања правила студија;
10. доноси предлог одлуке о оснивању или укидању катедре;
11. бира представнике у Савет Универзитета;
12. доноси одлуку о расписивању конкурса за упис студената;
13. утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
14. најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања које доноси Факултет;

15. разматра и припрема предлоге одлука из надлежности Савета Факултета које се односе на реализацију наставног процеса и организацију наставе или научноистраживачког рада;
16. одлучује о спровођењу корективних мера у поступку самовредновања и оцењивања квалитета;
17. разматра предлоге Студентског парламента и о њима се изјашњава;
18. доноси Пословник о раду Наставно-научног већа;
19. подноси предлоге општих аката Савету Факултета;
20. доноси општа акта којим се регулишу питања извођења наставе и друга питања од интереса за остваривање наставног, научног, уметничког и истраживачког рада за која није утврђена надлежност другог органа;
21. одлучује о питањима од интереса за остваривање наставног, научног, уметничког и истраживачког рада за која није утврђена надлежност другог органа Факултета;
22. обавља друге послове утврђене Законом, Статутом Универзитета и овим статутом.

Члан 64

Наставно-научно веће може пуноважно да заседа и одлучује ако седници присуствује више од половине чланова Већа, а одлуке доноси већином гласова укупног броја чланова.

Члан 65

Начин рада Наставно-научног већа уређује се Пословником о раду Наставно-научног већа.

Члан 66

Наставно-научно веће може формирати тела која су надлежна за питања која се односе на осигурање квалитета наставе, измену студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова у чијем раду учествује 20% представника студената које бира Студентски парламент.

V 4.2. ИЗБОРНО ВЕЋЕ

Члан 67

- (1) Изборно веће је стручни орган Факултета.
- (2) Изборна већа департмана врше функцију Изборног већа Факултета.
- (3) Изборно веће департмана доставља своје одлуке Наставно-научном већу Факултета ради давања сагласности.

V 4.3. СТРУЧНИ ОРГАНИ ДЕПАРТМАНА, ОДСЕКА И КАТЕДРИ

Члан 68

Органи департмана су:

- Директор департмана,
- Наставно-научно веће департмана,
- Колегијум департмана,
- Веће студијског програма,
- Изборно веће департмана.

Члан 69

Директор департмана:

1. координира процесом рада департмана у домену наставе, научноистраживачког рада и сарадње са привредом;
2. координира радом катедри департмана;
3. са продеканом за наставу учествује у решавању текућих проблема наставе Факултета из домена департмана;
4. организује и руководи процесом рада и пословања департмана;
5. предлаже елементе Финансијског плана Факултета у делу који се односи на департман, заједно са колегијумом департмана;
6. доноси одлуке и предлаже уговоре који се односе на пословање департмана у складу са Статутом;
7. извршава одлуке декана и Савета Факултета;
8. одговара за законитост рада департмана;
9. спроводи Статут Факултета и друга општа акта Факултета;
10. обезбеђује информисаност запослених на департману о битним питањима;
11. стара се о материјалним и техничким условима наставе на катедрама на департману;
12. са продеканом за развој и учествује у решавању проблема из делатности департмана;
13. обавља и друге послове за које га овласти декан.

Члан 70

- (1) Декан именује директора департмана из реда наставника на департману, на предлог Наставно-научног већа департмана, до 1. новембра у години у којој се бира декан.
- (2) Наставно-научно веће департмана предлог кандидата за директора департмана утврђује тајним гласањем.
- (3) Директор департмана се може разрешити и пре истека мандата на иницијативу декана или наставника департмана по поступку по коме је и именован.

Члан 71

- (1) Директор департмана може да има једног или више помоћника.
- (2) Помоћнике именује директор департмана на предлог Наставно-научног већа департмана.
- (3) Помоћници помажу у раду директору департмана и замењују га у његовој одсутности.

Члан 72

- (1) Наставно-научно веће департмана је стручно тело департмана.
- (2) Наставно-научно веће департмана чине сви наставници департмана и по један сарадник са сваке катедре.
- (3) Наставници других департмана који изводе наставу из наставних предмета утврђених студијским програмом за тај департман и представници студената, по један са сваког студијског програма који се изводи на департману, учествују у раду Наставно-научног већа департмана када су на дневном реду:
 - студијски програми,
 - друга питања од заједничког интереса за наставни процес.
- (4) Председник Наставно-научног већа департмана је директор департмана.

Члан 73

- (1) Наставно-научно веће департмана обавља следеће послове:
 - даје мишљење на предлог катедре за избор наставника и сарадника и научних радника;
 - предлаже кандидате за декана и продекане;
 - предлаже кандидате и комисије за избор у звање гостујућег професора;
 - предлаже студијске програме;
 - даје мишљење о предложеним члановима комисија;
 - предлаже истакнутог стручњака односно научног радника за остваривање дела наставе на Факултету;

- предлага представнике департмана у Савет Факултета;
 - даје мишљење о подобности теме, кандидата и ментора за докторску дисертацију и магистарску тезу;
 - даје мишљење о извештајима о урађеним докторским дисертацијама.
- (2) Наставно-научно веће департмана разматра и друга питања из надлежности Наставно-научног већа Факултета везана за образовање и научни рад у оквиру делатности Факултета за коју је организован департман и предлага им доношење одлука.

Члан 74

- (1) Седнице Наставно-научног већа департмана се сазивају по потреби, одржавају се ако седници присуствује већина чланова, а одлуке се доносе већином гласова укупног броја чланова Наставно - научног већа департмана осим када Наставно – научно веће департмана врши функцију Изборног већа департмана.
- (2) Када Наставно – научно веће департмана врши функцију Изборног већа департмана кворум чини већина броја чланова који имају право да гласају а одлуке се доносе већином укупног броја чланова са правом гласа.

Члан 75

- (1) За сваки студијски програм организује се Веће студијског програма. Веће студијског програма чине сви наставници који учествују у реализацији датог студијског програма.
- (2) Радом Већа руководи Руководилац студијског програма, а у његовој одсутности његов заменик.
- (3) Руководиоца студијског програма који је задужен за дати студијски програм бира Наставно-научно веће департмана из реда наставника датог департмана који је и наставник са студијског програма.
- (4) Органи Већа студијског програма су:
1. Комисија за квалитет;
 2. Руководилац студијског програма.

Члан 76

Веће студијског програма:

- решава све проблеме наставног процеса на датом студијском програму;
- анализира анкете студената које се односе на дати студијски програм;
- анализира пролазност студената на датом студијском програму;

- анализира усклађеност садржаја предмета и оптерећеност студената на датом студијском програму;
- анализира начин извођења наставе и начин оцењивања сваког предмета и предлаже уједначавање оцењивања и извођења;
- додељује свакој активности одговарајући број ЕСПБ;
- ради и друге послове по налогу декана, продекана за наставу и директора департмана.

Члан 77

- (1) Комисију за квалитет чине сви шефови катедри којима припадају наставни предмети на студијском програму, један представник ненаставног особља и један студент са сваке године студија.
- (2) Председник Комисије за квалитет је руководилац студијског програма.
- (3) Комисија за квалитет:
 1. прати реализацију наставе на датом студијском програму;
 2. предлаже Већу побољшања квалитета датог студијског програма;
 3. Врши вредновање свих активности (признавање испита,...) студената који се уписују или прелазе са других студијских програма Факултета или других високошколских установа;
 4. Ради и друге послове по налогу декана, продекана за наставу и директора департмана.

Члан 78

- (1) Руководилац студијског програма:
 1. са продеканом за наставу учествује у решавању текућих проблема наставе Факултета из домена студијског програма;
 2. организује заједно са продеканом за наставу, наставу на датом студијском програму;
 3. руководи седницама Већа студијског програма;
 4. сазива седнице Комисије за квалитет ради решавања проблема наставе и усаглашавања уједначености критеријума оцењивања, пролазности студената, признавања испита итд;
 5. врши и друге послове по овлашћењима декана, продекана за наставу и Наставно-научног већа департмана и Факултета.

- (2) Руководилац студијског програма има помоћника у случају да студијски програм има више модула. Помоћници руководиоца студијског програма су руководиоци студијских модула.
- (3) Помоћника именује руководилац студијског програма.
- (4) Помоћник помаже у раду руководиоцу студијског програма и замењује га у његовој одсутности.
- (5) Веће студијског програма прослеђује своје закључке Наставно-научном већу департмана, који заузима ставове и по потреби их прослеђује Наставно-научном већу Факултета на разматрање.

Члан 79

- (1) Ради разматрања и заузимања ставова о питањима из свог делокруга, директор може формирати Колегијум департмана.
- (2) Чланови Колегијума су: директор, помоћник/помоћници директора департмана и шефови катедри са департмана.
- (3) Када Колегијум департмана расправља о студијским програмима или о другим питањима од заједничког интереса за наставни процес у раду Колегијума департмана учествују и шефови катедри других департмана којима припадају наставни предмети који се изводе у оквиру датог студијског програма и представници студената, по један са сваког студијског програма који се изводи на департману.
- (4) Седнице Колегијума департмана се сазивају по потреби.

Члан 80

Изборно веће департмана:

- предлаже расписивање конкурса за избор у звања наставника и сарадника;
- предлаже састав комисије за писање извештаја по расписаном конкурс за избор у звања наставника и сарадника;
- предлаже одлуке о изборима у звања наставника;
- доноси одлуке о изборима у звања сарадника;
- предлаже одлуке о изборима у научноистраживачка звања;
- предлаже састав комисија у поступцима избора у научноистраживачка звања;
- одлучује по приговору на извештај по расписаном конкурс за избор у звања сарадника;

- предлага кандидате за декана, продекане, руководиоце одсека, шефове катедре и по једног члана у Савет;
- обавља друге послове утврђене Законом и Статутом.

Члан 81

- (1) Наставно-научно веће департмана врши функцију Изборног већа департмана.
- (2) Наставно-научно веће департмана обавља функцију Већа студијског програма када се расправља о студијским програмима и другим питањима од заједничког интереса за наставни процес.

Члан 82

- (1) Предлог одлуке о избору у звање наставника доносе чланови изборног већа из реда наставника у истом или вишем звању, а одлуке о избору у звање сарадника сви чланови Изборног већа.
- (2) Предлог одлуке о избору у звање наставника и одлуке о избору у звање сарадника доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.
- (3) Приликом одлучивања о избору у звања наставника и сарадника у раду Изборног већа учествују и наставници који предају стручне предмете у оквиру студијских програма који се изводе на департману.

Члан 83

- (1) Органи одсека су:
 - руководилац одсека,
 - Веће одсека.
- (2) Руководилац одсека руководи радом одсека на исти начин и са истим правима и обавезама као и директор департмана у оквиру надлежности одсека.
- (3) Руководиоца одсека именује декан на предлог Већа одсека.
- (4) Веће одсека има овлашћења као Наставно-научно веће департмана у оквиру надлежности одсека.

Члан 84

- (1) Органи катедре су:
 - шеф катедре,
 - Веће катедре,
 - секретар катедре.
- (2) Шеф катедре се бира из реда наставника катедре.

- (3) Декан именује шефа катедре на предлог Већа катедре и Наставно-научног већа департмана до 1. новембра у години у којој се бира декан.
- (4) Шеф катедре именује секретара катедре.
- (5) Веће катедре чине наставници и најмање један представник сарадника.
- (6) Веће катедре:
- предлаже избор и разрешење шефа и секретара катедре;
 - организује наставу из предмета које покрива;
 - предлаже формирање лабораторија;
 - бира и разрешава шефа лабораторије;
 - покреће поступке избора у звања за чланове катедре;
 - врши друге функције дефинисане Статутом, посебним актима Факултета, решењем руководиоца департмана и декана.
- (7) Начин рада Већа катедре уређује се Пословником.

V 4.4. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Члан 85

- (1) Студентски парламент је орган Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на факултету.
- (2) Рад Студентског парламента је јаван.

Члан 86

- (1) На изборима за студенстски парламент право гласа, право да буду кандидовани и да буду бирани имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се Студентски парламент бира, из реда студената који нису дисциплински кажњавани односно није им изречена дисциплинска мера на Факултету или Универзитету.
- (2) Представници студената са инвалидитетом и студената уписаних по афирмативној мери заступљени су у чланству студентског парламента.

Члан 87

Избор чланова студентског парламента одржава се сваке друге године, у априлу, тајним и непосредним гласањем. Мандат чланова студентског парламента траје две године.

Члан 88

Представници Студентског парламента имају право да присуствују седницама Наставно-научног већа Факултета и, по потреби, седницама Деканског колегијума Факултета, као и другим стручним органима организационих јединица Факултета.

Члан 89

Студентски парламент Факултета има надлежност да:

- усваја опште акте о свом раду;
- бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента;
- бира и разрешава представнике студената у органима Факултета;
- бира и разрешава студента продекана и представнике студената у Савету Факултета;
- бира представнике студената Факултета у органе Универзитета;
- учествује у самовредновању Факултета;
- обавља активности које се односе на осигурање и оцену квалитета наставног процеса, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање ЕСПБ бодова, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда студената Факултета;
- покреће иницијативу за промену и доношење Статута и општих аката Факултета заступајући интересе студената Факултета;
- усваја годишњи план и програм активности Студентског парламента;
- усваја извештај о свом раду;
- даје предлоге Наставно-научном већу Факултета и департмана који се односе на подизање квалитета образовног процеса;
- обавља друге послове утврђене Законом и овим статутом.

VI ОРГАНИЗОВАЊЕ И ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈА

Члан 90

- (1) Факултет остварује делатност високог образовања кроз акредитоване академске студијске програме, а може остваривати и акредитоване струковне студијске програме за стицање високог образовања у једној или више области, засноване на законским прописима, достигнућима науке и потребама тржишта рада и привреде, а ради обезбеђивања неопходних знања и вештина за стицање диплома одговарајућег нивоа и врсте студија.

(2) Врсте студија су:

1. академске студије и
2. струковне студије.

(3) На академским студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних, уметничких и стручних достигнућа.

(4) На струковним студијама изводи се струковни студијски програм, који оспособљава студенте за примену и развој стручних знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.

(5) Ради стручног оспособљавања лица са стеченим високим образовањем за укључивање у радни процес, изводи се кратки програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Члан 91

(1) Факултет остварује академске и струковне студијске програме.

(2) Степени студија су:

1. студије првог степена су:
 - 1.1. основне академске студије,
 - 1.2. основне струковне студије,
 - 1.3. специјалистичке струковне студије
2. студије другог степена су:
 - 2.1. мастер академске студије,
 - 2.2. мастер струковне студије,
 - 2.3. специјалистичке академске студије,
3. студије трећег степена су:
 - 3.1. докторске академске студије.

VI 1. ОРГАНИЗОВАЊЕ СТУДИЈА

Члан 92

(1) Сваки предмет из студијског програма или кратког програма студија исказује се бројем одговарајућих ЕСПБ бодова, а обим програма изражава се збиром ЕСПБ бодова.

- (2) Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.
- (3) Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.
- (4) Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује Универзитет, односно високошколска јединица, на пројектима од значаја за локалну заједницу, који се вреднује у систему високог образовања, а услови, начин организовања и вредновање добровољног рада уређују се посебним општим актом високошколске јединице.
- (5) Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 часова у току школске године.
- (6) Основне академске студије на Факултету имају од 180 до 240 ЕСПБ како је то одређено акредитованим студијским програмом.
- (7) Основне струковне студије имају 180 ЕСПБ бодова у складу са акредитованим студијским програмима.
- (8) Специјалистичке струковне студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова.
- (9) Специјалистичке академске студије имају најмање 60 ЕСПБ бодова када су претходно завршене мастер академске студије.
- (10) Мастер академске студије имају:
 - 1) најмање 60 ЕСПБ бодова, када је претходно остварен обим основних академских студија од 240 ЕСПБ бодова;
 - 2) најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим основних академских студија од 180 ЕСПБ бодова.
- (11) Мастер струковне студије имају најмање 120 ЕСПБ бодова када је претходно остварен обим првог степена студија од најмање 180 ЕСПБ бодова.
- (12) Одређени студијски програми академских студија могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија.
- (13) Докторске студије имају најмање 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама, односно интегрисаним академским студијама.
- (14) Кратки програм студија може се изводити у обиму од 30 до 60 ЕСПБ бодова.

Члан 93

- (1) На акредитоване студијске програме које организује Факултет могу се уписати кандидати под условима и на начин уређен Законом и општим актом Универзитета у Новом Саду.

- (2) Статус студента се стиче уписом на Факултет, на студијски програм из става 1. овог члана.
- (3) Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или студента који сам финансира своје студије.
- (4) Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.
- (5) Статус студента доказује се индексом или потврдом факултета односно високошколске установе на коју је студент уписан.

VI 2. ОСТВАРИВАЊЕ СТУДИЈА

Члан 94

- (1) Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.
- (2) Школска година може се делити на:
 - 1) два семестра, од којих сваки траје, по правилу, 15 недеља;
 - 2) три триместра, од којих сваки траје, по правилу, 10 недеља;
 - 3) блокове, у укупном трајању, по правилу, од 30 недеља, чије се појединачно трајање утврђује општим актом Факултета.
- (3) Настава појединачних предмета се, по правилу, организује и изводи у току једног семестра, једног триместра или једног блока, а најдуже у току два семестра или три триместра, према радном календару који се доноси Наставно-научно веће најкасније петнаест радних дана пре почетка семестра, триместра или блока и објављује га на интернет страници Факултета.
- (4) У случају више силе, Наставно-научно веће може да донесе одлуку о одступању од усвојеног радног календара то јест календара наставе током школске године.

Члан 95

- (1) Настава на Факултету се остварује: предавањима, вежбама, практикумима, семинарима, пројектима, научним радом, студентском односно стручном праксом, менторским радом, као и другим облицима образовно-научног рада.
- (2) Настава на Факултету организује се по наставним предметима, годинама студија, студијским групама и подгрупама, односно по групама, у складу са Статутом, радним календаром и распоредом часова наставе и испита.

- (3) Распоред часова наставе се доноси по семестрима, а распоред полагања испита за целу школску годину и благовремено се објављује на огласној табли пре почетка наставе у датом семестру, односно школској години.

Члан 96

Обавезе Факултета према студентима у погледу начина организовања и времена одржавања наставе, као и обезбеђивања других услова за савладавање наставног плана и програма уређују се општим актом Факултета.

Члан 97

За организацију и реализацију образовног процеса на Факултету одговорни су сви наставници, а посебно декан, продекан за наставу, директори департмана, руководиоци студијских програма и шефови катедри.

Члан 98

- (1) Образовни процес одвија се кроз акредитоване студијске програме.
- (2) Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.
- (2) Студијским програмом одређује се који су предмети обавезни, а који изборни за одређену годину студија.
- (3) Разлику између два студијска програма обавезно чини најмање 30% разлике у обавезним наставним предметима.
- (4) Студијско подручје је интегрисана целина која обједињује сродна стручна знања.
- (5) Обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

Члан 99

- (1) У оквиру реализације студијског програма Факултет може организовати стручне екскурзије.
- (2) Одлуку о организовању студентске екскурзије доноси декан Факултета на предлог продекана за наставу, директора департмана, шефа катедре и студента продекана.

VI 3. ПРИЈЕМ НА СТУДИЈЕ

Члан 100

- (1) Факултет обезбеђује упис на студије на сва три степена високог образовања на основу равноправности и на основу јавног конкурса, у складу са законом, овим статутом и општим актима донетим на основу Статута.
- (2) У остваривању права на студије студенти имају једнака права, која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом основу, положају или околности.
- (3) У прву годину основних струковних студија или основних академских студија може се уписати лице које има завршено средње образовање у трајању од 4 (четири) године и које је положило испит за проверу знања, односно склоности и способности (осим кандидата који има положену општу матуру, у складу са законом).
- (4) Кандидати се уписују на одређени акредитовани студијски програм који реализује Факултет на основу ранг листе која се формира у складу са резултатима постигнутим у претходно стеченом средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на општој, односно стручној матури, резултату испита за проверу знања, односно склоности и способности и по потреби на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, у складу са законом и општим актом Факултета.
- (5) У прву годину мастер академских студија може да се упише лице које је завршило одговарајуће основне академске студије и тиме стекло број бодова одређен студијским програмом и то:
 1. стекло најмање 180 ЕСПБ бодова - ако мастер академске студије имају 120 ЕСПБ бодова или,
 2. стекло најмање 240 ЕСПБ бодова - ако мастер академске студије имају 60 ЕСПБ бодова.
- (6) У прву годину мастер струковних студија може да се упише лице које је завршило одговарајуће основне струковне утврђене студијским програмом остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова.
- (7) Студијским програмом се утврђују услови за упис на студијски програм, услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија и друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Члан 101

- (1) Редослед кандидата за упис на прву годину мастер академских студија може се утврдити на основу следећих критеријума: просечне оцене остварене на

основним академским студијама, просечне оцене остварене на одређеним предметима на основним академским студијама, времена студирања на основним академским студијама и резултата постигнутих на испиту за проверу знања, односно склоности и способности.

- (2) Редослед кандидата за упис на прву годину мастер струковних студија може се утврдити на основу следећих критеријума: просечне оцене остварене на основним струковним студијама, просечне оцене остварене на одређеним предметима на основним струковним студијама, времена студирања на основним струковним студијама и резултата постигнутих на испиту за проверу знања, односно склоности и способности.
- (3) Факултет својим актом прописује који ће од напред наведених критеријума узети у обзир приликом утврђивања редоследа кандидата за упис на прву годину мастер академских студија и на прву годину мастер струковних студија, као и на који начин ће вредновати узете критеријуме.
- (4) Факултет својим актом прописује који ће од напред наведених критеријума узети у обзир приликом утврђивања редоследа кандидата за упис на прву годину мастер академских студија, као и на који начин ће вредновати узете критеријуме.

Члан 102

- (1) У прву годину специјалистичких академских студија може се уписати лице које је завршило одговарајуће мастер академске студије утврђене студијским програмом, остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова и лице које је завршило основне академске студије, остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова, у којем случају студије трају најмање 2 године, са најмање 120 ЕСПБ бодова.
- (2) Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија може се утврдити на основу следећих критеријума: просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, просечне оцене остварене на одређеним предметима на основним и мастер академским студијама, времена студирања на основним и мастер академским студијама и резултата постигнутих на испиту за проверу знања, односно склоности и способности.
- (3) Факултет својим актом прописује који ће од напред наведених критеријума узети у обзир приликом утврђивања редоследа кандидата за упис на прву годину специјалистичких академских студија, као и на који начин ће вредновати узете критеријуме.

Члан 103

- (1) У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило одговарајуће основне струковне студије утврђене студијским програмом, остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова. .
- (2) Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија може се утврдити на основу следећих критеријума: просечне оцене остварене на

основним студијама, просечне оцене остварене на одређеним предметима на основним студијама, времена студирања на основним студијама и резултата постигнутих на испиту за проверу знања, односно склоности и способности.

(3) Факултет својим актом прописује који ће од напред наведених критеријума узети у обзир приликом утврђивања редоследа кандидата за упис на прву годину специјалистичких струковних студија, као и на који начин ће вредновати узете критеријуме.

Члан 104

(1) У прву годину докторских академских студија може се уписати лице које има:

- завршене одговарајуће мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и просечну оцему:
 1. на основним академским студијама најмање 8,00
 2. на мастер академским студијама најмање 8,00
- стечен академски назив магистра наука, односно магистра уметности, из одговарајуће области.

(2) У случају да се на конкурс за упис у прву годину докторских академских студија не јави довољан број кандидата који испуњава услове из става 1. тачка 1. овог члана, изузетак од правила приписаног у ставу 1. тачка 1. овог члана може бити прописан посебним општим актом Универзитета.

(3) Редослед кандидата за упис у прву годину докторских академских студија може се утврдити на основу следећих критеријума: просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, просечне оцене остварене на одређеним предметима на основним и мастер академским студијама, времена студирања на основним и мастер академским студијама и резултата постигнутих на испиту за проверу знања, односно склоности и способности.

(4) Лица која су завршила студије у трајању од најмање четири године по студијском програму и према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Сл.гласник РС", бр. 76/2005), могу уписати докторске академске студије у складу са Законом.

(5) Студијским програмом докторских академских студија утврђују се одговарајуће академске мастер студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра, као услов за упис на докторске академске студије.

(6) Студијским програмом докторских академских студија може се предвидети да се део студијског програма специјалистичких академских студија или део магистарских

студија стечених по раније важећим законским прописима признаје за део студијског програма докторских академских студија.

(7) Део студијског програма докторских академских студија се може признати као део студијског програма специјалистичких академских студија.

Члан 105

- (1) Кандидат који има завршену средњу школу у трајању од четири године и положен матурски испит обавезно полаже испит за проверу знања, односно склоности и способности у складу са општим актима које доноси Сенат Универзитета.
- (2) Кандидат који има положену општу матуру не полаже испит за проверу знања, односно склоности и способности већ се резултати опште матуре вреднују у складу са општим актом Факултета.
- (3) Кандидат који је положио стручну, односно уметничку матуру може полагати испит за проверу знања, односно склоности и способности или може бити упућен на полагање одређених предмета опште матуре.

Члан 106

- (1) Страни држављани могу се уписати на све нивое студија под истим условима као и домаћи држављани, у погледу претходног образовања.
- (2) Страни држављани се пријављују на конкурс и полажу испит за проверу знања, односно склоности и способности.
- (3) Посебан услов за упис студија јесте знање српског језика, односно језика на којем се изводи настава.
- (4) Страни држављанин мора да поднесе доказ о познавању српског језика у складу са Статутом Универзитета.
- (5) Страни држављани се уписују у припремну годину студија. У припремној години студија, похађа и курс из српског језика.
- (6) Страни држављанин уписан на студије плаћа школарину, осим ако међународним споразумом није другачије одређено.
- (7) Страни држављанин се може уписати на студије ако је здравствено осигуран што доказује потврдом из осигуравајућег завода.
- (8) Посебан услов за упис у прву годину студија које се изводе на страном језику или језику националне мањине јесте знање језика на коме се изводи настава.

- (9) Студент уписан на студије може прелазити у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику, након подношења доказа о познавању српског језика у складу са Статутом Универзитета.

Члан 107

- (1) Упис кандидата на студије спроводи се на основу конкурса.
- (2) Студијски програм садржи услове за упис који се објављују у конкурс за упис на студијски програм.
- (3) Конкурс из става 1. овог члана садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис студената, мерила за утврђивање редоследа кандидата, начин и време полагања пријемног испита, рок за упис примљених кандидата и висину школарине коју плаћају студенти чије се образовање не финансира из буџета, као и начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед и поступак спровођења конкурса.
- (4) Конкурс из става 2. овог члана се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године.
- (5) На основу мерила, Факултет сачињава ранг листе пријављених кандидата, које чине јединствену ранг листу Факултета. За тачност података ранг листе Факултета одговоран је декан. Право на упис стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја утврђеног за упис.

Члан 108

- (1) Кандидат који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе показао изузетан успех, освојено 1-3 место, на државном такмичењу које организује министарство надлежно за средње образовање, односно на државном или међународном такмичењу из наставног предмета из кога се полаже пријемни испит, не полаже пријемни испит из тог наставног предмета.
- (2) Кандидату се вреднује пријемни испит, односно део тог испита максималним бројем бодова.
- (3) Право на вредновање постигнутог успеха на такмичењу максималним бројем бодова на пријемном испиту из одређеног наставног предмета кандидат остварује на основу одлуке декана по поднетом писменом захтеву кандидата.
- (4) Овај захтев кандидат мора да поднесе приликом пријаве за полагање пријемног испита.

Члан 109

Редослед кандидата за упис у прву годину основних академских и основних струковних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту.

Члан 110

- (1) Лице које је раније стекло диплому вишег или високог образовања, односно лице које је изгубило статус студента може да се упише на одређени студијски програм на начин утврђен општим актом Универзитета и студијским програмом, под условом да има завршено средњошколско образовање у трајању од 4 године.
- (2) Укупно трајање студија не може да буде дуже од Законом прописаног времена.
- (3) Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев.
- (4) Студент коме је престао статус студента може поново стећи статус студента под условом:
 1. да Факултет има просторне и друге услове за омогућавање наставка студирања и
 2. да се студент упише на студијски програм који се реализује у време поновног стицања статуса студента.
- (5) Лица из става 1. овог члана пре уписа на одговарајућу годину студија, морају да покрену поступак еквиваленције стеченог образовања или вредновања досадашњих резултата остварених у образовном процесу на начин утврђен општим актима Факултета.
- (6) Комисија за квалитет врши признавање испита и ЕСПБ бодова. На основу признатих ЕСПБ кандидат се уписује као самофинансирајући студент на ону годину студија, на коју има право по Закону и на основу броја признатих ЕСПБ бодова.
- (7) У решењу декана, о одобравању поновног стицања статуса студента утврђују се испити и извршене друге обавезе које се студенту признају и обавезе студента у наставку студија.

Члан 111

- (1) Факултет обезбеђује мобилност студената и признавање остварених ЕСПБ бодова у току дотадашњег образовања на другој високошколској установи, у складу са правилима Европског система преноса и акумулације бодова – ЕСПБ бодова – и у складу са уговором који студент закључује са другом високошколском установом.

- (2) Студент има право да у току студија проведе семестар или школску годину на другом Факултету у земљи или иностранству, посредством међународних програма за размену студената или на основу билатералних уговора између Факултета.
- (3) Уз захтев за боравак на Факултету, студент страног Факултета прилаже оригиналне документе предвиђене ЕСПБ правилима за промену места студирања и то:
- формулар за пријављивање студента на другом Факултету,
 - уговор о студирању на другом Факултету,
 - препис оцена и
 - информациони пакет.

VI 4. ИСПИТИ

Члан 112

- (1) Студент стиче право да полаже испит када изврши све предиспитне обавезе утврђене програмом наставног предмета, овери семестар и испуни друге услове прописане програмом наставног предмета.
- (2) Испит је завршни облик провере знања чијим полагањем студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.
- (3) Испити се полажу у седишту Факултета, односно у објектима који су наведени у дозволи за рад.
- (4) Одредба претходног става се односи и на извођење студијског програма на даљину, с тим да за студента страног држављанина може да се омогући и полагање испита преко електронских комуникација под условима које прописује министар и уз примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује контрола идентификације и рада студента.
- (5) Изузетно, полагање испита може се организовати ван седишта ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.
- (6) Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из одређеног предмета у испитним роковима, а најкасније до почетка наставе из тог предмета у наредној школској години, на једном од језика на којима се настава изводила.
- (7) Студента на испиту оцењује предметни наставник или испитна комисија.
- (8) При полагању и давању оцене на испиту узима се у обзир резултат континуираног праћења рада студента током наставе и број стечених поена у испуњавању предиспитних обавеза.
- (9) Оцену и број поена одређује наставник или испитна комисија.

- (10) Општим актом Факултета ближе се уређује начин полагања и оцењивања на испиту.
- (11) Остале обавезе чијим испуњењем студент може стећи поене могу бити: стручна пракса и др.
- (12) Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на месту и на начин прилагођен његовим могућностима. На писани захтев студента, декан доноси решење о начину полагања испита, водећи рачуна о предложеном начину полагања испита и могућностима студента.

Члан 113

- (1) Број редовних испитних рокова за студијске програме које реализује Факултет је пет и термини у којима се одржавају испити су:
 - 1. јануарско-фебруарски,
 - 2. априлски,
 - 3. јунско-јулски,
 - 4. септембарски,
 - 5. октобарски,а може се организовати и додатни, 6. испитни рок: новембарско-децембарски.
- (2) Испит је јаван.
- (3) Испит се полаже пред предметним наставником.
- (4) Испити се полажу усмено, писмено или усмено и писмено односно практично.
- (5) Писмени део испита траје до 4 (четири) сата.
- (6) Усмени део испита не може се одржати истог дана када је објављен резултат писменог дела испита.
- (7) Истог дана студент не може да полаже испит из више од једног наставног предмета с исте године студија, осим ако му то није одобрено на његов лични захтев.
- (8) После три неуспела полагања истог испита студент може тражити да испит полаже пред комисијом.

Члан 114

- (1) Обавезни елементи испита одређени су студијским програмом.
- (2) Веће студијског програма може да донесе одлуку да се положени писмени део испита призна за два наредна испитна рока.

Члан 115

Радним календаром може бити утврђена једна или више недеља намењених искључиво за полагање колоквијума из текуће наставе.

Члан 116

Испит почиње подношењем прописане пријаве за полагање испита из одређеног наставног предмета у одређеном испитном року, а завршава се уписивањем оцене у записник о полагању испита и потписивањем записника о полагању испита.

Члан 117

- (1) Студент не може приступити полагању испита без индекса и личне карте.
- (2) Испит почиње када се студенту саопште питања.
- (3) Ако студент не дође у заказано време на испит сматра се да је одустао од испита.

Члан 118

- (1) Наставник је обавезан да објави резултате писменог дела испита у року од 5 (пет) дана од дана одржавања испита.
- (2) Усмени део испита студент полаже по објављивању резултата писменог дела испита.
- (3) Усмени део испита мора да се одржи најкасније у року од 5 (пет) дана од дана објављивања резултата писменог дела испита уколико је за полагање испита из тог наставног предмета предвиђено полагање оба дела испита.
- (4) Студенти који нису положили испит или део испита који се полаже писмено имају право увида у свој рад у року од 24 сата од објављивања испитних резултата.
- (5) Наставник је обавезан да записник о полагању испита достави студентској служби у року од 7 (седам) дана од дана завршетка испитног рока.
- (6) Неизвршене или неблаговремено извршене обавезе из става 5. овог члана сматрају се тежом повредом радне обавезе.

Члан 119

- (1) Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на начин прилагођен његовим могућностима. На писани захтев студента, декан доноси решење о начину полагања испита, водећи рачуна о предложеном начину полагања испита и могућностима студента.
- (2) Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев.

Члан 120

- (1) Студент који сматра да је оштећен начином оцењивања или ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом Факултета, има право на приговор предметном наставнику у року од 24 сата од објављивања резултата, односно саопштења оцене.

- (2) На одлуку предметног наставника студент има право приговора декану у року од 36 сати од објављивања резултата, односно саопштења оцене.
- (3) Декан у року од 24 сата од добијеног приговора, у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета и мишљења Већа студијског програма, разматра приговор и доноси одлуку по приговору.
- (4) Уколико се приговор студента усвоји, студент поново полаже испит у року од 3 (три) дана од дана пријема одлуке по приговору пред Комисијом за коју декан доноси решење.
- (5) Рокови из става 1 - 3. овог члана не теку у нерадне дане.

Члан 121

- (1) Студент који је незадовољан позитивном оценом утврђеном на испиту, може да поднесе захтев Студентској служби за поништавање оцене у року од 72 сата од полагања испита о чему је дужан да одмах обавести предметног наставника.
- (2) Студент је обавезан да испит из предмета из кога му је поништена оцена поново полаже у наредном испитном року.
- (3) Рокови из става 1. и 2. овог члана не теку у нерадне дане.
- (4) Општим актом Факултета, уређује се начин на који се обезбеђује јавност полагања испита.

VI 5. ОЦЕЊИВАЊЕ

Члан 122

Успешност студента у савладавању појединог предмета студијског програма континуирано се прати током наставе и изражава се поенима, а оцена се утврђује на завршном испиту.

Члан 123

- (1) Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може да оствари највише 100 поена при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.
- (2) Предиспитне обавезе чине: редовно присуствовање настави и вежбама, урађене вежбе које су предвиђене студијским програмом, графички радови и пројекти, семинарски радови, тестови и други облици провере знања и др.
- (3) Предиспитне обавезе дефинисане су студијским програмом. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

(4) Опште критеријуме за доделу поена утврђује Веће студијског програма.

Члан 124

- (1) Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан-изузетан).
- (2) Студент који није постигао задовољавајући успех на испиту добија оцену 5 (није положио).
- (3) Прелазне оцене од 6 до 10 се уписују у индекс, записник о полагању испита и матичну књигу студената.
- (4) Оцена 5 (није положио) није прелазна и не уписује се у индекс.
- (5) Број поена се уписује у записник о полагању испита и индекс.
- (6) Оцене могу бити нумеричке и словне.
- (7) Факултет доноси општи акт којим се ближе уређују начин на који се обезбеђује јавност полагања испита, начин полагања испита и оцењивање на испиту, којим се може прописати и други нумерички начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама израженим бројчано.

Члан 125

Начин оцењивања је следећи:

- за остварених 0-50 поена на испиту студент добија оцену 5 (није положио);
- за остварених 51-60 поена на испиту студент добија оцену 6 (довољан);
- за остварених 61-70 поена на испиту студент добија оцену 7 (добар);
- за остварених 71-80 поена на испиту студент добија оцену 8 (врло добар),
- за остварених 81-90 поена на испиту студент добија оцену 9 (одличан),
- за остварених од 91-100 поена на испиту студент добија оцену 10 (изузетан).

VI 6. ОПШТА ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 126

- (1) Сваки предмет из студијског програма исказује се ЕСПБ бодовима.
- (2) Обим студија исказује се збиром ЕСПБ бодова.

Члан 127

Настава из једног наставног предмета се, по правилу, изводи у оквиру једног семестра.

Члан 128

- (1) Студент је обавезан да похађа наставу и извршава друге предиспитне обавезе утврђене студијским програмом Факултета.
- (2) Изузетно, уколико студент из оправданих разлога не испуни предиспитне обавезе може да поднесе образложени захтев за надокнаду тих обавеза.
- (3) О захтеву одлучује декан по прибављеном мишљењу предметног наставника.

Члан 129

- (1) Предметни наставник потписом у индекс потврђује да је студент током семестра испунио своје обавезе из одређеног предмета студијског програма, тј. да студент има право изласка на испит.
- (2) Овлашћено лице Факултета потписом и печатом Факултета оверава семестар под условом да студент има потписе наставника из свих наставних предмета.
- (3) Активности дефинисане у ставу 1. и 2. овог члана могу се обављати и електронским путем у складу са законом и техничким могућностима.
- (4) Овером семестра студент стиче право да настави са извршавањем прописаних обавеза у наредном семестру.

Члан 130

- (1) Студент који током зимског семестра није добио потпис из одговарајућег предмета може, изузетно, на лични захтев да похађа наставу у летњем семестру, под условом да надокнади заостале обавезе и док не испуни све обавезе не може да полаже испит.
- (2) О остваривању права из става 1. овог члана одлучује декан на основу мишљења руководиоца студијског програма.
- (3) При одлучивању декан процењује да ли студент пренете обавезе може да надокнади на квалитетан начин у летњем семестру.
- (4) Уколико декан донесе позитивну одлуку студент је у обавези да надокнади трошкове организовања наставе и организовања испита.
- (5) Висину надокнаде утврђује Савет одговарајућим општим актом.

Члан 131

- (1) Између различитих студијских програма, у оквиру истог степена и врсте студија може се вршити преношење ЕСПБ бодова.
- (2) Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се посебним општим актом Универзитета, који доноси Сенат на предлог Наставно-научног већа Факултета и на основу уговора Универзитета, односно Факултета са другом установом високог образовања у земљи и иностранству.

Члан 132

- (1) Статус студента престаје у случају:
1. исписивања са студија;
 2. завршетка студија;
 3. неуписивања школске године;
 4. кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма и
 5. изрицања дисциплинске мере искључења са студија.
- (2) У рок из става 1. тачка 4. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобрено студенту.
- (3) Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.
- (4) Декан, може студенту, на лични захтев, поднет пре стицања услова за губитак статуса студента, продужити рок за завршетак студија за један семестар ако је студент:
1. у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није користио, односно није га искористио у трајању које му је, с обзиром на околности, могло бити одобрено;
 2. у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или вишем степену студија на Факултету или на другој акредитованој високо-школској установи у земљи или иностранству и
 3. ако студенту на дан истека рока када су се стекли услови за престанак статуса студента остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова за завршетак студија односно највише број неостварених ЕСПБ бодова утврђен Статутом Универзитета, ако је то за студента повољније.
- (5) Поред услова из става 3. овог члана, општим актом Факултета могу се прописати и други услови за продужење рока за завршетак студија.
- (6) Студенту на студијском програму трећег степена коме је одобрена израда докторске дисертације и који је искористио право на продужење рока за завршетак студија из става 3. овог члана, може се, на лични захтев, продужити рок за завршетак студија за још годину дана, уз писану сагласност и образложење ментора, о чему одлуку доноси Наставно-научно веће Факултета.

- (7) Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан, решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока када су се стекли услови за престанак статуса.
- (8) О поднетом захтеву за стицање поновног статуса студента декан доноси решење, у складу са Статутом Универзитета.

Члан 133

- (1) Студенту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза у случају:
 - 1. теже болести;
 - 2. упућивања на студентску праксу у земљи или иностранству у трајању од најмање 6 месеци;
 - 3. одржавања трудноће;
 - 4. неге детета до годину дана живота и посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота;
 - 5. да је студенткиња у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења;
 - 6. припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство – када има статус врхунског спортисте;
 - 7. одслужења и дослужења војног рока;
 - 8. и у другим случајевима предвиђеним општим актом Факултета.
- (2) Студенту се одобрава мировање права и обавеза и у случају одобравања права студенту да део студијског програма похађа на другој високошколској установи.
- (3) Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у првом наредном року.

Члан 134

- (1) Студентима са инвалидитетом директор департмана на почетку школске године, а најкасније до 1. новембра именује ментора из реда наставника који предају стручне предмете из студијског програма на департману Факултета на који је студент уписан.
- (2) Ментор је дужан да студенту са инвалидитетом омогући праћење наставе у складу са његовим потребама, олакша сарадњу са наставницима и другим запосленима на Факултету и пружи помоћ потребну за постизање што бољег успеха током студија.

VII ПРАВИЛА СТУДИЈА ПРВОГ И ДРУГОГ СТЕПЕНА

Члан 135

- (1) Студент се уписује на одређени акредитовани студијски програм, који представља скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање одговарајућег степена и врсте студија. Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија.
- (2) При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма на који је уписан.
- (3) Студент који се финансира из буџета, при упису сваке школске године студија, опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.
- (4) Студент који се сам финансира при упису сваке школске године студија, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.
- (5) Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оставри најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.
- (6) Изузетно, студент може да се определи и за слушање наставних предмета како би могао да оствари и више од 60 ЕСПБ бодова, али највише 90 ЕСПБ, ако Факултет има финасијске, кадровске и техничке могућности да омогући праћење додатне наставе.
- (7) Студент из става 4. и 5. овог члана који се сам финансира, плаћа део школарине обрачунат стразмерно броју ЕСПБ бодова за предмете за које се определио.
- (8) Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.
- (9) Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.
- (10) Факултет општим актом утврђује услове за упис наредне године студија.
- (11) Правила студија ближе се уређују општим актом Факултета.
- (12) Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са овим законом.

- (13) Рангирање студената из става 12. овог члана обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом високошколске установе.
- (14) Студент који не оствари право из става 12. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.
- (15) Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Члан 136

- (1) Настава из наставних предмета на студијама првог степена се организује ако се за њих пријави више од минималног броја студената према годинама студија, осим ако су то предмети јединог смера или усмерења на студијском програму.
- (2) Минимални број студената према годинама студија се одређује општим актом.
- (3) Настава на студијама другог степена одређених студијских група и подгрупа се организује ако се за њих пријави мање од 5 студената кроз менторски рад.
- (4) Студенти се обавештавају о начину извођења наставе најкасније 4 недеље пре почетка наставе.
- (5) Студент који се определио за изборне предмете, студијске групе и подгрупе за које се због малог броја студената настава током школске године неће организовати, мора се определити за друге студијске групе, подгрупе, изборне предмете на којима се настава организује у року од 7 дана од дана објављивања обавештења.
- (6) Избор студијске групе, подгрупе и изборног предмета врши се по поступку дефинисаном актом Факултета.

Члан 137

- (1) Студијски програми основних и специјалистичких академских и струковних студија, мастер академских студија и мастер струковних студија Факултета садрже обавезу израде завршног рада.
- (2) Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни део студијског програма, улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.
- (3) Начин и поступак припреме и одбране завршног рада уређује се посебним општим актом Универзитета и Факултета.
- (4) Завршни рад састоји се из:
 - 1. теоријских основа за израду завршног рада (у даљем тексту: теоријске основе)
 - и

2. израде и одбране самог завршног рада.

Члан 138

- (1) Студијским програмом основних студија (академских и струковних) предвиђен је обавезан завршни рад (завршни рад за студијске програме са 180 ЕСПБ, а дипломски рад који је завршни рад за студијске програме академских студија са 240 ЕСПБ).
- (2) Завршни рад се оцењује.

Члан 139

- (1) Студијским програмом мастер академских студија и мастер струковних студија је предвиђен обавезни завршни рад.
- (2) Завршни рад се оцењује.

Члан 140

- (1) Завршни рад који је обавезан за студијске програме специјалистичких студија (академских и струковних) је специјалистички рад.
- (2) Специјалистички рад се оцењује.

Члан 141

- (1) Студент који не положи обавезни предмет до почетка наредне школске године уписује исти предмет, а ако не положи изборни предмет до наредне школске године може да се определи за други изборни предмет на начин одређен студијским програмом.
- (2) Студијским програмом може се условити опредељивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета који су утврђени студијским програмом.

Члан 142

- (1) Студент се одлучује за тему завршног рада из области којима припадају предмети категорисани као стручно-апликативни, односно научно стручни који се реализују на студијском програму.
- (2) Свака катедра је дужна да на почетку школске године објави листу тема, ментора и чланова комисије за завршни рад на студијама првог и другог степена.
- (3) Студент је обавезан да одабере једну од предложених тема до 15. априла ако је последњи семестар летњи односно до 15. новембра ако је последњи семестар зимски.
- (4) Студент може да предложи и тему која се не налази на листи коју предложи Веће катедре уз писмену сагласност Већа катедре.

- (5) Состав комисије пред којом ће се бранити завршни рад предлаже ментор рада, а формира је Наставно-научно веће департмана уз одобрење Већа катедре.

Члан 143

- (1) Израдом и одбраном завршног рада првог степена студија студент показује да поседује задовољавајуће теоријско и практично знање из датог подручја, способност за самостално решавање стручних проблема и примену стечених знања у инжењерској пракси.
- (2) Завршни рад академских студија другог степена и завршни рад струковних студија другог степена представљају самосталан рад којим студент треба да покаже самосталност и креативност у примени теоријских и практичних знања из одговарајуће области у инжењерској пракси.
- (3) Изради завршног рада студент може да приступи ако је положио све испите који су предвиђени студијским програмом за све семестре до последњег семестра студија, као и да је испунио све додатне активности.

Члан 144

- (1) Веће катедре одређује студенту ментора за израду завршног рада.
- (2) За ментора може да буде изабран наставник у радном односу на Факултету изабран у звање за ужу научну област којој припада и тема завршног рада.

Члан 145

- (1) Студент приступа изради завршног рада током последњег семестра студија.
- (2) Право да брани завршни рад студент стиче ако је положио све обавезе предвиђене студијским програмом.
- (3) Начин израде, полагање и одбране завршног рада врши се по поступку дефинисаном у систему квалитета Факултета.
- (4) Општи успех студента на студијама изражава се просечном оценом.
- (5) Просечна оцена из става 4. овог члана представља аритметичку средину оцена из наставних предмета утврђених студијским програмом, укључујући и оцену коју студент добије за завршни рад.

VII 1. СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВИ

Члан 146

- (1) Студент стиче стручни или академски назив из одређене области у складу са важећим прописима када испуни све обавезе одређене студијским програмом по коме је похађао студије и одбранио завршни рад.

- (2) Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године, стиче **стручни назив са назнаком звања првога степена академских студија** из одговарајуће области.
- (3) Лице које упише основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године, када оствари обим од најмање 180 ЕСПБ бодова, може стећи **стручни назив са назнаком звања првога степена академских студија** из одговарајуће области, што се прецизније регулише актом Факултета, уз одговарајућу акредитацију студијског програма.
- (4) Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама првог и другог степена, стиче **стручни назив „дипломирани” са назнаком звања првог степена академских студија** из одговарајуће области, уз одговарајућу акредитацију студијског програма.
- (5) Лице које заврши основне струковне студије стиче **стручни назив са назнаком звања првога степена струковних студија** из одговарајуће области.
- (6) Лице које заврши мастер академске студије стиче **академски назив мастер са назнаком звања другог степена мастер академских студија** из одговарајуће области.
- (7) Лице које заврши мастер струковне студије стиче стручни назив **струковни мастер** са назнаком звања другог степена мастер струковних студија из одговарајуће области.
- (8) Лице које заврши специјалистичке академске студије стиче **стручни назив специјалиста са назнаком звања другог степена академских студија** из одговарајуће области.
- (9) Лице које заврши специјалистичке струковне студије стиче **стручни назив специјалиста са назнаком звања другог степена струковних студија** из одговарајуће области.
- (10) Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче **научни назив доктор наука, односно доктор уметности**, са назнаком поља, односно области.
- (11) Лице које упише докторске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године, када оствари обим од најмање 120 ЕСПБ бодова и одбрани специјалистички рад, може стећи **стручни назив специјалисте са назнаком звања другог степена академских студија** из одговарајуће области, што се прецизније регулише актом Факултета, уз одговарајућу акредитацију студијског програма.

- (12) Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских, научних и уметничких назива утврђује Национални савет за високо образовање, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија и високих школа.
- (13) У међународном промету и у дипломи на енглеском језику, назив које је стекло лице из става 2. и 3. овог члана је **bachelor**, назив који је стекло лице из става 4. овог члана је **bachelor with honours**, назив који је стекло лице из става 5. овог члана је **bachelor (appl.)**, назив који је стекло лице из става 6. овог члана је **master**, назив који је стекло лице из става 7. овог члана је **master (appl.)**, а назив који је стекло лице из става 10. овог члана је **Ph.D.**, односно **D.A.**, односно одговарајући назив на језику на који се диплома преводи.
- (14) Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука, односно магистар уметности и научног назива доктор наука, односно доктор уметности испред имена и презимена.

Члан 147

- (1) До издавања дипломе студенту се издаје уверење о стеченом стручном, академском или научном називу.
- (2) Уверење се издаје на захтев студента у року од 7 дана од дана подношења захтева.
- (3) Уверење потписује декан и оверава се печатом Факултета.
- (4) Након издавања дипломе не издаје се више уверење.

Члан 148

- (1) Промоција студената на којој се свршеним студентима Факултета свечано уручују дипломе, врши се на свечаној седници Комисије за промоцију.
- (2) Комисију за промоцију образује декан и поред декана чине га и продекани.
- (3) Промоција је јавна.
- (4) Ближи услови за поступак промоције дефинисани су Системом квалитета Факултета.

Члан 149

- (1) За постигнуте резултате у студирању студенти могу добити признања у виду писмене похвале и новчане награде.
- (2) Факултет додељује признања и награде студентима за постигнут успех у студирању, стручном и научном раду, уметности и спорту.
- (3) Одлуку о додели признања доноси декан Факултета.

- (4) Општим актом Факултета ближе се прописују услови, поступак и начин додељивања признања и награда.

Члан 150

На захтев студента Факултет издаје и јавну исправу о савладаном делу студијског програма, који садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнуте резултате (уверење, транскрипт).

VIII ПРАВИЛА СТУДИЈА ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА

Члан 151

- (1) Студијски програм докторских академских студија обухвата предавања, односно наставне предмете и научна односно уметничка истраживања. Предавања трају најмање 2 семестра, а истраживања обавезно подразумевају и објављивање остварених научних резултата у реномираним научним, односно стручним часописима, односно презентацију остварених уметничких резултата на начин уметничке комуникације са јавношћу уобичајен за поједине облике уметности.
- (2) Координацијом рада докторских студија руководи руководилац докторских студија, којег именује декан Факултета на предлог Колегијума Факултета.
- (3) Правила докторских студија и поступак израде дисертације ближе се утврђују поступком израде и одбране докторске дисертације дефинисаном у систему квалитета Факултета, и правилником којим се уређује студирање на докторским академским студијама и стицање звања доктора наука, а у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Члан 152

Настава из наставног предмета на докторским студијама може се организовати кроз менторски рад уколико се за дати предмет пријави мање од 5 (пет) студената.

Члан 153

- (1) Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија, осим доктората уметности који је уметнички пројекат.
- (2) Поступак припреме и услови за одбрану дисертације, односно уметничког пројекта уређују се општим актом Универзитета.
- (3) Студент који је положио све испите одређене студијским програмом и испунио све обавезе за израду докторске дисертације стиче право да пријави тему докторске дисертације.
- (4) Пријава предлога теме докторске дисертације подноси се Студентској служби Факултета на обрасцу који утврђује Сенат Универзитета.

Члан 154

- (1) На основу пријаве, Наставно-научно веће Факултета, а на предлог Наставно-научног већа департмана доноси решење о формирању Комисије за оцену теме, кандидата и ментора, која се састоји од најмање 5 (пет) наставника од којих бар један мора да буде са сродне високошколске установе, која је у саставу другог универзитета, односно који није у радном односу на Факултету.
- (2) Најмање три члана комисије из става 1. овог члана могу бити наставници односно научни радници који су изабрани у звање из области проблематике докторске дисертације.
- (3) Кандидату се одобрава израда докторске дисертације по прихватању позитивног извештаја Комисије за оцену подобности теме, кандидата и ментора од стране Наставно-научног већа Факултета, као и добијене сагласности надлежног органа Универзитета.

Члан 155

- (1) Израда и одбрана докторске дисертације састоји се од:
 1. истраживачког дела и
 2. израде и одбране саме докторске дисертације.
- (2) Докторска дисертација се оцењује описном оценом: одбранио, или: није одбранио.

Члан 156

- (1) Ради научне верификације резултата истраживања током израде докторске дисертације кандидат је дужан да објави више научних радова на домаћим и страним конференцијама и часописима од којих је бар један објављен у међународном часопису или да верификује резултате свог научног рада на други начин који је у складу са правилима струке.
- (2) Докторску дисертацију и извештај комисије о оцени докторске дисертације Факултет је дужан да учини доступним јавности у електронском облику на званичној интернет страници Факултета и у штампаном облику у Библиотеци Факултета, најмање 30 дана пре усвајања извештаја комисије на надлежном органу, до одбране дисертације.

Члан 157

- (1) Докторску дисертацију студент је дужан да одбрани најкасније до престанка статуса студента у складу са Законом односно до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма докторских студија.
- (2) Студенту се на лични захтев може продужити рок за израду и одбрану докторске дисертације у случајевима утврђеним Законом за мировање статуса студента за

онолико времена колико су трајали разлози због којих је студенту одобрено мировање статуса студента, као и из других оправданих разлога, али у том случају највише за једну годину.

- (3) Израда и одбрана докторске дисертације уређује се посебним поступком дефинисаним у Систему квалитета Факултета, а у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Члан 158

- (1) Лице које испуни све испитне и предиспитне обавезе одређене студијским програмом докторских академских студија и успешно изради и одбрани докторску дисертацију, стиче назив доктора наука са назнаком области у складу са важећим прописима.
- (2) Лица која су стекла или стекну академски назив магистра наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Сл. гласник Републике Србије” број 44/2010) могу, најкасније до 30. септембра 2018. године, стећи научни назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима који су важили до дана ступања на снагу истог Закона.
- (3) Промоцију доктора наука врши ректор.

VIII 1. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 159

- (1) Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом који доноси Савет Универзитета.
- (2) Општим актом из става 1 овог члана утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.
- (3) За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија.
- (4) Дисциплински поступак се не може покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније годину дана од дана када је повреда учињена.

IX НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ ФАКУЛТЕТА

IX 1. ЗВАЊА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 160

- (1) Звања наставника на Факултету јесу: доцент, ванредни професор, редовни професор. Наставници у звању доцента, ванредног и редовног професора могу да изводе наставу на свим врстама студија.
- (2) Звања наставника на струковним студијама су и: предавач, виши предавач и професор струковних студија. Наставници у звању предавача, вишег предавача или професора струковних студија могу да изводе наставу само на струковним студијама.
- (3) Наставу страног језика односно вештина може, осим лица које има звање из става 1 и става 2 овог члана, изводити и лице у звању: наставник страног језика, односно наставник вештина, у складу са Законом.
- (4) Општим актом Факултета ближе се уређују начин и време на које се бира: наставник страног језика, наставник вештина.
- (5) Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.
- (6) Сарадник се бира за ужу област утврђену општим актом Факултета под условима утврђеним законом и ближим условима утврђеним посебним општим актом који доноси Сенат, односно Наставно-научно веће Факултета.
- (7) Факултет може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа.
- (8) Општим актом Факултета прописују се услови за избор у звања сарадника.
- (9) Општим актом Факултета могу се утврдити и друга звања сарадника.
- (10) За друга звања сарадника утврђена општим актом Факултета из поља уметности, општим актом Факултета ближе се уређују начин избора и време на које се сарадник бира.
- (11) Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звање наставника, односно сарадника.
- (12) Ако лице из става 11. овог члана има стечено звање наставника односно сарадника, орган Факултета који је донео одлуку о избору у звање, доноси одлуку о забрани обављања послова наставника односно сарадника и престаје му радни однос у складу са Законом.
- (13) У звања наставника и сарадника могу бити изабрана лица која испуњавају услове прописане Законом, односно ближе услове прописане посебним општим актом Универзитета који доноси Сенат и Факултета који доноси Наставно-

научно веће Факултета, у складу са препорукама Националног савета за високо образовање.

Члан 161

- (1) Наставу страног језика, односно вештина може, осим лица које има звање из става 1. и 2. претходног члана, изводити и наставник страног језика, односно вештина који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад.
- (2) Наставник вештина може се бирати само у оним научним, стручним и уметничким областима за које у Републици Србији не постоје докторске студије.
- (3) Виши наставник страног језика, односно виши наставник вештина, изабран у звање до 6.4.2018. године у складу са чланом 145. Закона, задржава то звање најдуже до истека периода на који је изабран у звање.

Члан 162

- (1) Факултет може на предлог стручног органа ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра, предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад.
- (2) Предавач ван радног односа може бити ангажован искључиво на стручно-апликативним предметима.
- (3) Носиоци предмета запослени на Факултету су одговорни за обезбеђење квалитета наставе коју реализују предавачи ван радног односа.
- (4) Посебним општим актом Универзитета ближе се уређују начин избора и време на које се ангажује предавач ван радног односа.
- (5) Са лицем из става 1 овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења, а исплате по основу тог уговора се реализују из сопствених прихода Факултета.

Члан 163

- (1) Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента мастер академских или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена завршио са просечном оценом најмање осам (8).
- (2) За сарадника у настави из уметничког поља може бити изабрано лице које има високо образовање првог степена, укупну просечну оценоу најмање осам (8) и најмање девет (9) из групе предмета за коју се бира, у складу са општим актом Факултета, уколико у тој области нису предвиђене мастер академске студије.

- (3) Посебни услови за избор у звање сарадника у настави утврђују се општим актом Факултета.
- (4) Са лицем из става 2. овог члана уговор о раду се закључује на период од годину дана, уз могућност продужавања уговора за још једну годину у току трајања студија, а најдуже до краја школске године у којој се студије завршавају.
- (5) Уговор из става 4. овог члана закључује орган пословођења.

Члан 164

- (1) Факултет бира у звање асистента, студента докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.
- (2) Под условима из става 1. овог члана високошколска установа може изабрати у звање асистента и магистра наука, односно магистра уметности коме је прихваћена тема докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта.
- (3) Посебни услови за избор у звање асистента утврђују се општим актом високошколске установе.
- (4) За асистента из уметничког поља може бити изабрано лице које има академски назив магистра уметности и уметничка дела која показују смисао за самостално уметничко стваралаштво, уколико у уметничкој области за коју се бира нису предвиђене докторске студије.
- (5) За асистента из уметничког поља може бити изабрано лице које је завршило академске студије првог степена и има уметничка дела која показују смисао за самостално уметничко стваралаштво, уколико у уметничкој области за коју се бира нису предвиђене мастер академске, односно докторске студије.
- (6) Са лицем изабраним у звање асистента закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.
- (7) Могућност продужења уговора о раду из става 6. овог члана односи се и на асистенте који су стекли научни назив доктора наука, односно доктора уметности.
- (8) Уговор из става 6. и 7. овог члана закључује декан.

Члан 165

- (1) Факултет бира у звање асистента са докторатом лице које је стекло научни назив доктора наука из научне области која припада ужој области за коју се бира, односно уметнички назив доктора уметности и који показује смисао за наставни рад.
- (2) Са лицем изабраним у звање асистента са докторатом закључује се уговор о раду на период од три године, са могућношћу продужења за још три године.

- (3) Посебни услови за избор у звање асистента утврђују се општим актом Факултета.
- (4) Уговор из става 2. овог члана закључује декан.

Члан 166

- (1) Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (демонстратора и сл.) за помоћ у настави на студијама првог степена, студента студија првог, другог или трећег степена, који је на студијама првог степена остварио најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).
- (2) Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана утврђују се општим актом.
- (3) Са лицем из става 1. овог члана закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Члан 167

- (1) За потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван високошколске установе, Факултет може изабрати у звање сарадника ван радног односа (сарадник практичар, клинички асистент и сл.) лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује.
- (2) Посебни услови за избор у звање из става 1. овог члана утврђују се општим актом Факултета.

Члан 168

- (1) Наставник и сарадник бирају се у звање за ужу научну, стручну, односно уметничку област у складу са Законом.
- (2) Уже научне, стручне, односно уметничке области су утврђене посебним општим актом Факултета.
- (3) Наставник из става 1., као и наставник изабран за интердисциплинарну, односно мултидисциплинарну област утврђену општим актом из става 1. овог члана, може се изабрати и засновати радни однос са Универзитетом у циљу реализације програма које организује Универзитет као самостална високошколска установа.

Члан 169

- (1) Ради унапређења наставе и научног рада на Факултету, Факултет може да ангажује наставника из друге самосталне високошколске установе ван територије Републике Србије без расписивања конкурса, у звању гостујућег професора.

- (2) Изузетно, у случају потребе извођења наставе на пољу уметности, гостујући професор може бити и истакнути уметник са пребивалиштем ван територије Републике Србије
- (3) Наставно-научно веће Факултета доноси одлуку о избору у звање гостујући професор на предлог Већа катедре и уз сагласност Изборног већа департмана.
- (4) Одлука се доноси у писменој форми и садржи податке сходно извештају комисије за избор у звање наставника.
- (5) Права и обавезе лица које је изабрано у звање гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Универзитета који доноси Сенат, односно Наставно-научно веће Факултета, за једну школску годину уз могућност продужења уговора.
- (6) Уговор из става 5. овог члана може да се понови на нов период, сваки пут до годину дана.
- (7) Начин ангажовања гостујућег професора уређује се посебним општим актом Универзитета који доноси Сенат.

Члан 170

- (1) Факултет може да поднесе предлог Универзитету за доделу звања професора емеритуса лицу које је провело најмање седам година у радном односу на Факултету са пуним радним временом.
- (2) Звање професор емеритус може се доделити редовном професору у пензији, пензионисаном у претходне три школске године, који има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и у области науке односно уметности, који се посебно истакао својим научним односно уметничким радом, стекао међународну репутацију и постигао резултате у обезбеђивању наставно-научног односно наставно-уметничког подмлатка у области за коју је изабран.
- (3) Професор емеритус може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог и трећег степена, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника Универзитета и учествовати у научноистраживачком, односно уметничком раду, односно може обављати послове који су утврђени Законом.
- (4) Поступак и услови за доделу звања професор емеритус ближе се уређују посебним општим актом Универзитета који доноси Сенат, у складу са законом.
- (5) Права и обавезе професора емеритуса уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Члан 171

- (1) Члан Српске академије наука и уметности у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може у учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.
- (2) Права и обавезе лица из става 1. овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Члан 172

- (1) Наставник, односно сарадник Факултета, који је у радном односу са пуним или непуним радним временом на Факултету, може на другом факултету у саставу Универзитета у Новом Саду да изводи све облике наставе, испите, обавља друге студијске активности и има права и обавезе у вези са обављањем наставе из наставних предмета уже научне области за коју је изабран.
- (2) Наставу и друге активности наставник, односно сарадник Факултета из става 1. овог члана, изводи на основу Споразума о учешћу у извођењу студијских програма, изузев интердисциплинарних, односно мултидисциплинарних студија које организује Универзитет у складу са посебним општим актом Универзитета.

Члан 173

- (1) Наставник, односно сарадник Факултета, може да закључи уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи у Републици Србији.
- (2) Наставни, научни и стручни рад наставника, односно сарадника Универзитета на другој високошколској установи, не могу се налазити у сукобу са интересима Факултета односно Универзитета нити смеју реметити квалитет наставе.
- (3) Ради спречавања сукоба интереса и одржавања квалитета наставе, наставник, односно сарадник, може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи у Републици Србији или у иностранству, само уз претходно одобрење Сената, односно Наставно-научног већа Факултета.
- (4) Сенат, односно Наставно-научно веће Факултета, може забранити, ограничити или условити уговор којим се наставник ангажује на другој високошколској установи ако би се таквим уговором негативно утицало на рад Универзитета и Факултета, или ако је реч о уговору са организацијом која својом делатношћу конкурише Универзитету, односно Факултету.
- (5) Сенат доноси општи акт којим се уређују услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи.
- (6) Поступајући по захтеву друге високошколске установе Наставно-научно веће Факултета даје сагласност за радно ангажовање уз сагласност Наставно-научног већа департмана.

- (7) Веће катедре покреће поступак за давање сагласности за рад на другој високошколској установи на захтев наставника, односно сарадника Факултета коме обавезно прилаже захтев високошколске установе која има потребу за његовим радом.

Члан 174

- (1) Сенат доноси општи акт којим се уређују услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи.
- (2) Поступак за давање сагласности за рад наставника и сарадника Универзитета на другој високошколској установи или на другом факултету у оквиру Универзитета спроводиће се на начин и под условима утврђеним општим актом Универзитета.

IX 2. ПОСТУПАК ИЗБОРА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Члан 175

- (1) Наставник који је изабран у звање редовног професора и професора струковних студија заснива радни однос на неодређено време.
- (2) Редовном професору који испуњава услов за престанак радног односа на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања може се продужити радни однос уговором са Факултетом, у складу са Законом.
- (3) Наставник који је изабран у звање предавача, вишег предавача, доцента и ванредног професора стиче звање и заснива радни однос на период од пет година.
- (4) За избор у звања наставника и сарадника примењују се критеријуми одређени Законом и општим актима Универзитета, односно Факултета.

Члан 176

- (1) Декан Факултета доноси одлуку о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на предлог изборног већа департмана и у складу са Правилником о систематизацији послова и радних задатка на Факултету.
- (2) Изборно веће департмана подноси предлог за расписивање конкурса на иницијативу већа катедре најраније 8 месеци пре истека постојећег звања.
- (3) Наставник, односно сарадник, може да буде изабран у више наставничко звање пре истека времена на које је реизабран, ако је испунио услове за избор у више звање.
- (4) Приликом избора у звања наставника и сарадника, декан расписује конкурс за избор у звање и за заснивање радног односа.

- (5) Изборно веће департмана је дужно да заједно са предлогом достави и предлог чланова комисије за писање Извештаја о пријављеним кандидатима.
- (6) Факултет је дужан да конкурс из става 1 овог члана распише најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник биран и да га оконча у року од девет месеци од дана расписивања конкурса.
- (7) Рокови у поступку избора у звање наставника, осим рока за стављање извештаја на увид јавности, не теку у времену од 15. јула до 31. августа.
- (8) Начин и поступак заснивања радног односа и стицања звања наставника уређују се посебним општим актом Универзитета.

Члан 177

Поступак избора у звања врши се на начин утврђен општим актима Универзитета односно Факултета.

IX 3. ПРАВА И ДУЖНОСТИ НАСТАВНИКА

Члан 178

- (1) Наставник има права и дужности прописане Законом, Статутом Универзитета, овим статутом и Кодексом професионалне етике.
- (2) Права, обавезе и одговорности, наставник остварује у складу са Законом којим се уређује рад и посебним законом којим се регулише област високог образовања.
- (3) О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених одлучује декан.
- (4) О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана одлучује Савет Факултета.
- (5) У извођењу наставе наставник има право и обавезу да:
 - 1. држи наставу према распореду и у предвиђеном броју часова;
 - 2. води евиденцију о присуству студената настави, успешности студирања и постигнутим резултатима у току наставе и на испитима;
 - 3. организује и обавља научноистраживачки рад;
 - 4. препоручује уџбенике, приручнике и друге изворе информација који су доступни студентима;
 - 5. одржава испите за студенте према распореду у прописаним испитним роковима;
 - 6. држи консултације са студентима у циљу савладавања студијског програма;

7. предлаже побољшања квалитета студијског програма;
 8. учествује у раду органа Универзитета и Факултета;
 9. буде ментор студентима при изради завршних радова;
 10. да се подвргне провери успешности свог рада у настави, у складу са општим актом који доноси Сенат и
 11. да обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета, овим статутом и другим општим актима Универзитета и Факултета.
- (6) Наставник је дужан да стручно, одговорно и савесно обавља послове наставника, као и да чува углед универзитетског наставника, углед Универзитета и Факултета.
- (7) Наставник је обавезан да сваке године доставља Факултету податке, односно допуне података о резултатима научног, уметничког и стручног рада ради формирања јединствене базе података.
- (8) За повреде својих дужности и нарушавање угледа универзитетског наставника, Универзитета и Факултета, наставник одговара дисциплински по принципу личне одговорности.

IX 4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ САРАДНИКА У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

Члан 179

У наставном процесу сарадник има право и обавезу да:

1. припрема и држи вежбе, односно друге облике наставе, изузев предавања, под стручним надзором наставника;
2. помаже наставнику у припреми наставе;
3. учествује у одржавању испита;
4. обавља консултације са студентима и помаже студентима у учењу и другим активностима у току студирања;
5. стручно се усавршава ради припреме за самостални рад;
6. подвргне се провери успешности свог рада у настави, у складу са општим актом који доноси Сенат и
7. обавља и друге послове утврђене законом, Статутом Универзитета, овим статутом и другим општим актима Универзитета и Факултета.

IX 5. ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА И НАУЧНА ЗВАЊА

Члан 180

(1) Истраживач је лице са најмање високом стручном спремом односно најмање завршеним основним академским студијама који ради на научноистраживачким и развојним пословима и које је изабрано у звање у складу са Законом.

(2) Звања истраживача на Факултету јесу:

- истраживач – приправник,
- истраживач – сарадник.

(3) Научна звања на Факултету су:

- научни сарадник,
- виши научни сарадник,
- научни саветник.

Члан 181

Звања наставника и сарадника одговарају следећим истраживачким и научним звањима:

1. звање сарадник у настави одговара звању истраживач – приправник;
2. звање асистент одговара звању истраживач – сарадник;
3. звање доцент одговара звању научни сарадник;
4. звање ванредни професор одговара звању виши научни сарадник;
5. звање редовни професор одговара звању научни саветник.

Члан 182

(1) Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност, може на Факултету учествовати у извођењу свих облика наставе на мастер и докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама и докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника универзитета и учествовати у научноистраживачком раду.

(2) Уколико лице из става 1. овог члана нема заснован радни однос на Факултету, Факултет са њим закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

IX 6. ПОСТУПАК ИЗБОРА У ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА ИЛИ У НАУЧНА ЗВАЊА

Члан 183

- (1) Захтев за покретање поступка за избор у звање истраживача може поднети свако лице које испуњава услове прописане законом или научно веће истраживачке организације у којој је кандидат запослен.
- (2) Одлуку по спроведеном поступку избора у истраживачка звања доноси Наставно-научно веће Факултета, а одлуку о избору у научна звања министарство надлежно за научноистраживачку делатност.
- (3) Поступак избора у научна и истраживачка звања врши се на начин одређен Законом о научноистраживачкој делатности.

Х ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИЗ РАДНОГ ОДНОСА НАСТАВНОГ И НЕНАСТАВНОГ ОСОБЉА

Члан 184

Запослене на Факултету чине наставно и ненаставно особље.

Члан 185

У погледу права, обавеза и одговорности наставника, сарадника и других запослених на Факултету примењују се закони којима се регулише високо образовање, рад, као и општи, посебни и појединачни колективни уговор за високо образовање.

Члан 186

- (1) Наставнику може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године после пет година рада проведених у настави на Факултету ради стручног, научног, односно уметничког усавршавања.
- (2) О праву наставника из става 1. овог члана одлучује Наставно-научно веће Факултета на образложени предлог шефа катедре који пружа доказе о начину обезбеђивања квалитетног и континуираног обављања наставе и других обавеза одсутног наставника, уз сагласност директора.
- (3) Наставнику припадају права и обавезе за време коришћења плаћеног одсуства одређена општим актом Факултета.

Члан 187

- (1) Наставнику и сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породичном одсуству, одсуству ради неге детета или друге особе, или боловању дужем од шест месеци, изборни период и радни однос се продужава за то време.
- (2) Наставник, односно сарадник може да се одрекне права из става 1. овог члана у погледу дужине изборног периода.

Члан 188

- (1) Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.
- (2) Наставнику који је испунио услове из става 1 овог члана у звању редовног професора, уколико постоји потреба за наставком рада, може се продужити радни однос уговором са Факултетом на одређено време до две године, уз могућност додатних продужења, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота, ако има најмање 20 година радног искуства у високом образовању и ако је након стицања звања редовног професора остварио резултате у научном раду, односно у уметничком стваралаштву и у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету који су потребни за избор у звање редовног професора на основу члана 143 Статута Универзитета и бар један од следећих услова:
 1. да је Наставно-научно веће Факултета, на предлог одговарајуће катедре, односно департмана, оценило да је наставник након стицања звања редовног професора остварио значајне резултате у научном раду, односно у уметничком стваралаштву и у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету и тиме значајно допринео раду, угледу и афирмацији Факултета и Универзитета;
 2. да Факултет нема довољан број наставника изабраних у звање за исту ужу научну област за несметано и квалитетно обезбеђивање свих облика наставе, ако је на иницијативу одговарајуће катедре, Наставно-научно веће Факултета констатовало овакво стање и прихватило као оправдане писмено наведене разлоге због којих наставник, односно катедра нису благовремено обезбедили наставно-научни подмладак;
 3. да ће се за време за које је наставнику продужен радни однос обезбедити нови наставник потребан за несметано и квалитетно извођење свих облика наставе, окончањем започетог поступка за избор у звање наставника за исту ужу научну област или ће изабрани асистент стећи услов за избор у звање наставника за исту ужу научну област;
 4. да би наставнику због одласка у пензију престало право носиоца научног пројекта међународног или националног карактера, односно од посебног значаја за Универзитет или Факултет.

Члан 189

- (1) Одлуку о продужењу радног односа наставнику доноси декан на предлог одговарајућег департмана или катедре и уз мишљење Наставно-научног већа Факултета, које је у писаној форми образложено, као и уз писану сагласност наставника, ако иницијативу подноси одговарајућа катедра.

- (2) Иницијативу за продужење радног односа може да поднесе одговарајућем департману, односно катедри и наставник који је испунио услове за престанак радног односа.
- (3) Декан доноси одлуку о продужењу радног односа до две године, уз могућност да, по истом поступку, донесе одлуку о продужењу радног односа, а најдуже до краја школске године у којој навршава 70 година живота.
- (4) Одлуку о продужењу радног односа са образложењем услова за продужење радног односа декан доставља ректору.

Члан 190

- (1) Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију, задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.
- (2) Наставник коме је престао радни однос због пензионисања може да задржи преузете обавезе на мастер академским студијама као ментор или члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова на тим студијама а најдуже још две школске године након пензионисања.
- (3) Наставник коме је престао радни однос због пензионисања из става 2. овог члана може да изводи све облике наставе на мастер академским и докторским академским студијама и да буде члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова, односно дисертацијама на тим студијама још најдуже две школске године на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета.
- (4) Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију може да буде члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Универзитета.

XI ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 191

- (1) Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома, евиденцију о запосленима, евиденцију о признатим страним високошколским исправама ради наставка шлоловања, записнике о полагању испита, евиденцију о полазницима и издатим сертификатима о завршеном кратком програму студија, податке које по Закону уноси у Регистар студената и ажурира их, као и друге евиденције у складу са законом.
- (2) Факултет издаје јавне исправе на основу података из евиденције у складу са Законом и Статутом Универзитета.

- (3) Јавне исправе су: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломи.
- (4) Јавне исправе се воде и издају на српском језику, ћириличним писмом, а диплома и додатак дипломи издају се и на енглеском језику.
- (5) Дипломе о стеченом високом образовању и додатке дипломи потписују: ректор и декан.
- (6) Дипломе се оверавају сувим жигом Универзитета.

XI 1. ЗАШТИТА ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 192

- (1) Подаци уписани у евиденције које води Факултет прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе обављања делатности Факултета и за потребе Министарства за обављање Законом утврђених послова.
- (2) Подаци из евиденције користе се на начин којим се обезбеђује заштита идентитета односно података о личности, у складу са законом.

Члан 193

- (1) Диплома, односно додатак дипломи, ништави су и могу се увек поништити:
 1. ако су издати од неовлашћене организације;
 2. ако су потписани од неовлашћеног лица;
 3. ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин и по поступку утврђеном Законом и студијским програмом Факултета;
 4. ако ималац дипломе није испуњавао услове за упис на студије првог, другог или трећег степена, односно услове за стицање одговарајућег академског или научног назива;
 5. у другим случајевима прописаним Законом.
- (2) Универзитет поништава диплому о стеченом првом и другом степену академских и струковних студија у складу са општим актом ако утврди да завршни рад односно магистарски рад односно није резултат самосталног рада кандидата.
- (3) Универзитет поништава диплому о академском називу магистра у складу са општим актом ако утврди да завршни рад односно магистарски рад односно није резултат самосталног рада кандидата.
- (4) Универзитет поништава диплому о стеченом научном називу доктора наука, односно доктора уметности у складу са општим актом ако утврди да докторска дисертација, односно докторски уметнички пројекат није оригиналан научни, односно уметнички резултат рада кандидата.

- (5) Поступак поништавања дипломе и додатка дипломи врши се на основу закона и општих аката Универзитета.
- (6) Министар надлежан за високо образовање, по службеној дужности, оглашава диплому ништавом из разлога утврђених у ставу 1. тачка 1. овог члана, а из осталих разлога утврђених у истом ставу, под условима и роковима утврђеним Законом.
- (7) Универзитет поништава диплому односно додаток дипломи из разлога утврђених у ставу 1. овог члана, осим када је Законом утврђена надлежност министра.
- (8) Факултет издаје нову јавну исправу после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", на основу података из евиденције коју води.
- (9) На јавну исправу из претходног члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправу која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим и она има значај оригинала јавне исправе.

XII НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊА ФАКУЛТЕТА

XII 1. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Члан 194

- (1) Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са Законом, другим законским прописима, Статутом Универзитета и овим статутом. Извори стицања средстава су из буџета и из сопствених прихода.
- (2) Факултет стиче средства за обављање своје делатности у складу са законом и статутом, из следећих извора:
 - 1. средстава која обезбеђује оснивач,
 - 2. школарине и других накнада за услуге образовања;
 - 3. донација, поклона и завештања;
 - 4. средстава за финансирање научноистраживачког, уметничког и стручног рада;
 - 5. пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
 - 6. накнада за комерцијалне и друге услуге;
 - 7. оснивачких права из уговора са трећим лицима;
 - 8. и других извора, у складу са законом.

- (3) Факултет самостално управља средствима за обављање делатности из става 2. овог члана.
- (4) Извори стицања средстава прате се у складу са законима и општим актима који регулишу ову област.
- (5) Подаци о износу средстава на годишњем нивоу из става 2. овог члана доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета најкасније на крају првог квартала наредне календарске године.

XII 2. СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 195

- (1) Средства за обављање делатности Факултета обезбеђују се из буџета Републике Србије за спровођење акредитованих студијских програма, на основу уговора који Универзитет закључује са Владом, по претходно прибављеном мишљењу надлежног министарства, а у складу са нормативима и стандардима услова рада.
- (2) Средства за обављање делатности током једне школске године обезбеђују се у складу са Годишњим програмом рада Факултета.
- (3) Годишњи програм рада Факултета доноси Савет на предлог Наставно-научног већа Факултета.
- (4) Средства која се обезбеђују из буџета Републике Србије намењена су за:
 - 1. материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
 - 2. плате запослених, у складу са Законом и колективним уговором;
 - 3. опрему;
 - 4. библиотечки фонд;
 - 5. обављање научноистраживачког, односно уметничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
 - 6. научно и стручно усавршавање запослених;
 - 7. подстицање развоја наставно-научног и наставно-уметничког подмлатка;
 - 8. рад са даровитим студентима;
 - 9. међународну сарадњу;
 - 10. изворе информација и информационе системе;
 - 11. издавачку делатност;
 - 12. рад студентског парламента и делатност студената изван наставе;
 - 13. финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;

14. друге намене, у складу са Законом.

- (5) Факултет, у обављању делатности средствима која обезбеђује оснивач, у правном промету иступа на основу овлашћења из свог статута, у своје име и за свој рачун.

XII 3. СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

Члан 196

- (1) Средства која Факултет стиче пружањем услуга и обављањем делатности трећим лицима (школарине, пружање услуга трећим лицима, поклон, донације, спонзорство, издаваштво и остали приходи) су сопствена средства Факултета.
- (2) Средства из става 1 овог члана користе се за унапређење делатности и подизање квалитета рада.
- (3) Кад располаже средствима из става 1 овог и имовином стеченом из сопствених прихода Факултет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун и самостално располаже у складу са Законом, овим статутом, Статутом Универзитета и општим актом Факултета.
- (4) Начин стицања, расподеле и контроле сопствених прихода регулисан је посебним општим актима Факултета, департамана, одсека и центара.
- (5) Сопствени приходи ће се евидентирати у складу са изворима стицања.

XII 4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Члан 197

- (1) Средства која остварује Факултет распоређују се финансијским планом Факултета.
- (2) Предлог финансијског плана за фискалну годину доноси се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.
- (3) Годишњим обрачуном Факултета оцењује се реализација усвојеног финансијског плана.
- (4) Финансијски план Факултета доноси Савет Факултета.
- (5) Факултет доноси предлог финансијског плана за идућу календарску годину до 1. јуна текуће године, а финансијски план за календарску годину до краја првог квартала текуће године.

XII 5. ШКОЛАРИНА

Члан 198

- (1) Факултет стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за наредну школску годину за све студијске програме за студенте који плаћају школарину, на основу одлуке Савета Факултета донете пре расписивања конкурса за упис нових студената.
- (2) Школарином се утврђују трошкови студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова и обухвата накнаду за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.
- (3) Одлуку из става 1. овог члана доноси Савет Факултета.
- (4) Које су редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма обухваћене накнадом на име школарине односно школарином утврђује се одлуком Универзитета.
- (5) Услуге односно друге трошкове који не буду обухваћени школарином (у даљем тексту: други трошкови), студенти плаћају на основу општег акта којег доноси Савет Факултета.
- (6) Мерила за утврђивање висине школарине утврђује Факултет општим актом. Мерила за утврђивање висине школарине и одлука о висини школарине доступни су јавности на званичној интернет страници факултета.
- (7) Школарина се може умањити уколико студент признавањем испита са других високошколских установа или преласком са другог студијског програма има мањи број неположених испита из текуће године од 60 ЕСПБ бодова, Решење о умањењу доноси декан.
- (8) На лични захтев студента или на предлог декана, Савет Факултета може донети одлуку о умањењу или ослобађању плаћања школарине односно других трошкова, на основу овог статута и општег акта Факултета.

XIII ИНФОРМИСАЊЕ СТУДЕНАТА И ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 199

- (1) Студенти имају право да буду информисани о начину, времену и месту одржавања наставе, циљевима, методама и садржајима наставе, о садржајима, методама, критеријумима и мерилима испитивања, о начину обезбеђивања јавности на испиту и начину остваривања увида у резултате, као и о другим

питањима од значаја за студенте, преко својих легално изабраних представника у органе Факултета и на други одговарајући начин.

- (2) Студенти могу непосредно достављати Наставно-научном већу предлоге, који се односе на подизање квалитета образовног процеса, на организацију и начин извођења наставе.
- (3) Наставно-научно веће разматра приспеле предлоге и о њима се изјашњава.

Члан 200

Декан Факултета обавештава запослене о свом раду и пословању Факултета, а нарочито о развојним плановима, кретању зарада и сл. давањем информација на организованим састанцима.

XIV СИСТЕМ КВАЛИТЕТА И ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА

Члан 201

- (1) Системом квалитета руководи Одбор за квалитет.
- (2) Радом Одбора руководи председник Одбора кога поставља декан.

Члан 202

- (1) Основна опредељења Факултета у дефинисању и сталном развоју политике квалитета су:
 1. стални развој техничких наука и праћење савремених светских тенденција;
 2. примена резултата научних истраживања у процесима наставе, и у процесима рада у привредним субјектима и установама;
 3. примена савремених метода и техника образовања студената;
 4. стално усавршавање и подизање нивоа квалитета рада запослених;
 5. стално усавршавање лабораторијске, рачунарске и друге опреме;
 6. обезбеђење свих логистичких процеса највишег квалитета;
 7. задовољење захтева студената, корисника услуга, друштва и окружења и
 8. задовољење потреба запослених.
- (2) Да би се остварила и развијала политика квалитета процеса рада, руководство Факултета стално развија свест и одговорност за унапређење квалитета.

Члан 203

(1) Сви запослени пружају пуни допринос политици квалитета одговарајућим личним, научним и стручним развојем и доприносом унапређењу процеса рада, постизањем високих стандарда у:

- процесима руковођења (управљања),
- управљању системом квалитета,
- образовном процесу,
- процесима истраживања и развоја (научноистраживачки рад, консталтинг, итд.),
- лабораторијским процесима,
- економско-финансијски процесима,
- логистичким процесима.

Члан 204

- (1) Одговорност за развој и обезбеђење квалитета рада имају сви запослени у подручју свoga рада. Све активности се: планирају, изводе, проверавају и стално унапређују.
- (2) Факултет развија и негује партнерске односе са добављачима и подуговарачима, пружајући им техничку и другу помоћ у циљу развоја квалитета њихових услуга.
- (3) Руководство Факултета и свих организационих јединица развија и одржава климу сарадње, међусобног уважавања, поверења и припадности колективу, засновану на тимском раду у извођењу процеса рада.
- (4) Политика квалитета је подржана програмима сталног образовања, обуке и усавршавања, комуникација и мотивације.
- (5) Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.
- (6) У поступку самовредновања и провере квалитета узима се у обзир и оцена студената.

Члан 205

- (1) Сви процеси рада на Факултету су документовани одговарајућим поступцима и упутствима, а њихова реализација се манифестује адекватним записима.
- (2) Руководство Факултета најмање једанпут годишње преиспитује политику и циљеве квалитета, функционисање система квалитета и ефективност и ефикасност ресурса и, по потреби, обликује програме и предузима корективне и превентивне мере у циљу сталног унапређења квалитета и задовољења потреба студената, запослених и друштва.

Члан 206

- (1) Системом управљања квалитетом на Факултету обухваћени су сви процеси неопходни за реализацију утврђене политике квалитета и циљева квалитета.
- (2) Ради реализације политике квалитета и поштовања стандарда систем квалитета декан Факултета именује Одбор за квалитет и руководиоца Одбора за квалитет на период од 3 (три) године.

XV ИНФОРМАТИЧКА ПОДРШКА ФАКУЛТЕТА

Члан 207

- (1) У складу са Законом, Факултет има информациони систем, води и чува базу података која представља скуп евиденција у електронском облику.
- (2) Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се и у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 208

- (1) Стручни савет за информатичку подршку Факултета је највиши саветодавни орган за развој информационог система Факултета и примену информационо-комуникационих технологија у раду Факултета.
- (2) Стручни савет за информатичку подршку именује декан на предлог Наставно-научног већа департмана на период од три године.
- (3) Представнике може да предлаже сваки департман, а директор Рачунарског центра је члан по функцији. Једног представника предлажу стручне службе.

Члан 209

- (1) Радом Стручног савета за информатичку подршку руководи председник кога именује декан на период од 3 (три) године.
- (2) Стручни савет за информатичку подршку утврђује предлог програма рада и развоја информационог система Факултета.
- (3) Председник Стручног савета за информатичку подршку по дужности врши функцију представника Факултета у Стручном савету за информационе технологије Универзитета.

Члан 210

- (1) Оперативне послове развоја, одржавања и коришћења информационог система Факултета врши посебна организациона јединица на нивоу Факултета.

- (2) Ближи услови организовања, начина рада и руковођења одређени су актом о организацији Факултета.

XVI ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 211

- (1) Факултет се, у оквиру своје делатности, стара о заштити животне средине у складу са Законом и посебним прописима као и принципима одрживог развоја, и јача и развија еколошку свест запослених и студената.
- (2) Факултет се стара и о безбедности и здрављу свих лица која учествују у наставном, научноистраживачким и радним процесима на Факултету као и свих лица која се затекну у радној околини, у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом.

XVII ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 212

- (1) Под пословном тајном сматрају се све исправе и подаци утврђени Законом и другим прописима, овим статутом, одлукама Савета и декана, чије би саопштавање неовлашћеном лицу било противно пословању Факултета и штетило би његовим интересима и угледу.

Члан 213

- (1) У циљу заштите посебних интереса Факултета и општих интереса у целини, запослени на Факултету су дужни да чувају пословну тајну.
- (2) Дужност чувања пословне тајне траје и после престанка радног односа.

XVIII ОПШТИ АКТИ

Члан 214

- (1) Унутрашњи односи на Факултету уређују се општим актима.
- (2) Општи акти Факултета су: Статут, правилници, одлуке којима се на општи начин уређују одређена питања и пословници органа Факултета.

Члан 215

Општи акти Факултета морају бити у складу са Законом, овим статутом и Стаутом и општим актима Универзитета.

XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

XIX.1 ДОНОШЕЊЕ ОПШТИХ АКАТА

Члан 216

- (1) У року од шест месеци од дана ступања на снагу Статута Универзитета односно до 16.9.2018. године Факултет ће усагласити своју организацију и опште акте утврђене Законом, Статутом Универзитета и овим статутом.
- (2) Одредбе општих аката Факултета које су примењиване до ступања на снагу овог статута, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења општих аката на основу овог статута и Статута Универзитета.

XIX.2 КОНСТИТУИСАЊЕ И ИЗБОР ОРГАНА

Члан 217

- (1) Конституисање органа управљања, стручних органа и студентског парламента, као и избор органа пословођења Факултета у складу са Законом, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних, односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу Закона..
- (2) Поступак избора органа пословођења у складу са Законом, покреће се у складу са Законом најкасније шест месеци пре истека мандата из става 1 овог члана.
- (3) У укупан број мандата не рачунају се мандати до ступања на снагу Закона.

XIX.3 СТЕЧЕНИ СТРУЧНИ, АКАДЕМСКИ, ОДНОСНО НАУЧНИ НАЗИВИ

Члан 218

- (1) Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега

произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. тог закона.

- (2) Лице које је стекло или стекне стручни назив специјалисте струковних студија завршавањем специјалистичких струковних студија у складу са Законом о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) задржава право на његово коришћење у складу са прописима према којима их је стекло.

XIX.4 ПРИМЕНА ЕСПБ БОДОВА

Члан 219

- (1) Факултет ће пратити примену ЕСПБ бодова, резултате студената постигнуте на испиту и друге одговарајуће показатеље оптерећења студената и прибавити мишљење студената о ефективном оптерећењу у савладавању програмских садржаја у циљу прилагођавања вредности бодова додељених појединим предметима.
- (2) Послове из става 1. овог члана Факултет ће наставити да обавља континуирано.

XIX.5 НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Члан 220

- (1) Започети избори у звање наставника и сарадника према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона, односно до 7.10.2017. године окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона односно најкасније до 7.4.2018. године.
- (2) Наставнику из члана 78 став 2 Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) радни однос престаје 30. септембра 2018. године.
- (3) Изузетно, наставнику из члана 78 став 2 Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) може се продужити радни однос ако испуњава услове из члана 93. Закона, с тим што се рок на који се може продужити радни однос уговором са Факултетом на одређено време до две године рачуна од 30. септембра 2018. године.

XIX.6 СТУДЕНТИ

Члан 221

- (1) Студенти уписани на студије до ступања на снагу Закона, односно до 7.10.2017. године, у складу с одредбама чл. 82-88. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) могу завршити студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најкасније до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунато од дана почетка студирања тог студијског програма.
- (2) Студенти уписани на основне студије и на студије на вишим школама до 10.09.2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.
- (3) Студенти уписани на магистарске студије до 10.09.2005. године могу завршити те студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.
- (4) Студенти из става 1 овог члана имају право да наставе започете студије у складу са одредбама Закона, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.
- (5) Факултет који изводи акредитоване студијске програме специјалистичких струковних студија другог степена, може да уписује студенте на ове студије закључно са школском 2018/2019. годином.
- (6) До почетка примене прописа који уређују општу, стручну и уметничку матуру, упис на основне студије врши се у складу са прописима који су важили до ступања на снагу Закона, односно до 7.10.2017. године, и општим актом Универзитета, односно Факултета.

XIX.7 СТИЦАЊЕ ДОКТОРАТА

Члан 222

Кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10.09.2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктора наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2017/2018. године.

XIX.8 ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ДОСАДАШЊЕГ СТАТУТА

Члан 223

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут Факултета техничких наука усвојен на седници Савета Факултета дана 12.4.2011. године, са изменама и допунама од 9.5.2014, 2.10.2015. и 4.12.2015. године.

XIX.9 СТУПАЊЕ НА СНАГУ СТАТУТА

Члан 224

- (1) По доношењу одлуке Савета Универзитета о давању сагласности на овај статут, статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.
- (2) Статут ће се објавити и на интернет презентацији Факултета.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
ФАКУЛТЕТА

Проф. др Бранислав Боровац